

Sociální a právní aspekty legalizace prostituce

Radomír Beneš

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

INSTITUT
MEZIOBOROVÝCH STUDIÍ

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Institut mezioborových studií

akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Radomír Beneš**
Osobní číslo: **H138005**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Sociální a právní aspekty legalizace prostituce**

Zásady pro vypracování:

Zadané a zvolené téma bude zpracováno podle pokynů obsažených v SR UTB ve Zlíně 7/2014, včetně příloh, případně podle dalších materiálů. Zejména bude dbáno na dodržování zásad publikační etiky a pravidel společenskovedního výzkumu. Průběžné výsledky budou pravidelně konzultovány s vedoucím bakalářské práce.

S vědomím těchto zásad a pravidel a po konzultaci s vedoucím bude práce zaměřena:

- na (zejména sociální) rizika pramenící z dnešního právního vztahu v oblasti prostituce;
- na hledání možností řešení tohoto složitého společenského problému;
- na možnosti sociální pedagogiky při resocializaci těch, kdo poskytování sexuálních služeb za úplatu nabízejí.

Součástí práce bude empirické šetření, eventuálně realizovaný výzkum (kvantitativní, případně doplněn kvalitativním) zaměřený na zjištění vztahů a názorů široké veřejnosti v otázce legalizace prostituce.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

Čech, S., Řezníček, M. Zločin kolem nás – průvodce světem kriminality, prostituce, drog, hazardních her a pašeráctví. Praha: Melantrich, 1997.

Doušová, V a kol. Sexuální násilí. Proč se nikdo neptá? Praha: In IUSTITIA, 2014.

Dufour, P. Dějiny prostituce I. Starý orient, Egypt, Izrael, Řecko. Fontána, 2003.

Chmelík, J. a kolektiv. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. Praha: Portál, 2003.

Mitlöchner, M. Erotika a paragrafy. Praha: GRADA Publishing, 1999.

Němec, M. Organizovaný zločin. Praha: Naše vojsko 1995.

Šídová, L. a kol. Ze sexbyznysu na trh práce? Brno: ROZKOŠ BEZRIZIKA, 2011.

Teryngel, J. Podnikání, právo, sex a erotika. Praha: Nuga 1991.

Úmluva o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Zákon č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Další literatura bude obsažena v Projektu bakalářské práce a průběžně doplňována během práce na tomto textu.

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Mgr. Zdeňka Vaňková

Institut mezioborových studií

Datum zadání bakalářské práce:

4. prosince 2015

Termín odevzdání bakalářské práce:

29. dubna 2016

Ve Zlíně dne 4. prosince 2015

doc. Ing. Anežka Lengalová, Ph.D.
děkanka

doc. PhDr. Miloslav Jůzl, Ph.D.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Brně

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá sociálními a právními aspekty legalizace prostituce s ohledem na možnou roli sociální pedagogiky při resocializaci sexuálních pracovníků. Teoretická část popisuje prostituci jako jev, včetně jejích základních druhů, historického vývoje a aspektů doprovázejících její legalizaci.

Praktická část přináší kazuistiky šesti sexuálních pracovníků a praktické výstupy z narativních rozhovorů s těmito lidmi. Prostřednictvím jejich vyprávění a odpovědí se snaží odpovědět na stanovené výzkumné otázky.

Klíčová slova: prostitut/prostitutka, legalizace prostituce, sociální aspekty, právní aspekty, sexbiznis, sexuální pracovník, sexuální asistent

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with social and legal aspects of the legalization of prostitution with regard to possible role of social pedagogy in the in the social rehabilitation of sexual workers. Its theoretical part describes prostitution as a phenomenon, including its basic forms, evolution and the accompanying aspects of its legalization.

The practical part introduces some case stories of six sexual workers and the data from narrative interviews with them. Analysing their stories and answers, the work strives to respond to all the research questions.

Keywords: prostitute, legalization of prostitution, social aspects, legal aspects, sex business, sexual worker, sexual assistant

Velice rád bych touto cestou vyjádřil svůj vděk a dík vedoucí bakalářské práce PhDr. Mgr. et Mgr. Zdeňce Vaňkové za cenné rady, připomínky, trpělivost, nadhled a slova povzbuzení.

Vřelý dík patří i mé ženě za nekonečnou podporu a důvěru, bez níž by tato práce nikdy nemohla vzniknout.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 HISTORIE PROSTITUCE	11
1.1 VYMEZENÍ POJMU PROSTITUCE.....	11
1.2 PŘÍČINY A DŮSLEDKY PROSTITUCE.....	12
1.3 PROSTITUCE NAPŘÍČ HISTORICKÝMI SPOLEČNOSTMI	14
2 DRUHY PROSTITUCE	18
2.1 ŽENSKÁ PROSTITUCE	18
2.2 MUŽSKÁ PROSTITUCE.....	19
2.3 DĚTSKÁ PROSTITUCE.....	19
3 PROSTITUCE V ČESKÉ REPUBLICE	21
3.1 PROSTITUCE PŘED ROKEM 1989	21
3.2 SOUČASNÝ STAV PROSTITUCE V ČR.....	22
3.3 PRÁVNÍ ÚPRAVA V RÁMCI PRÁVNÍHO ŘÁDU ČR	24
4 LEGALIZACE PROSTITUCE	26
4.1 SOCIÁLNÍ ASPEKTY LEGALIZACE PROSTITUCE	27
4.2 PRÁVNÍ ASPEKTY LEGALIZACE PROSTITUCE	28
4.3 VYUŽITÍ PROSTITUCE V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH.....	31
4.4 MOŽNOSTI SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKY PŘI RESOCIALIZACI OSOB ZABÝVAJÍCÍCH SE PROSTITUCÍ	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	35
5 CÍL PRÁCE A VÝZKUMNÉ OTÁZKY	36
5.1 CÍL PRÁCE	36
5.2 VÝZKUMNÉ OTÁZKY	36
6 METODIKA PRÁCE	37
6.1 VÝZKUMNÝ SOUBOR	38
6.2 ANALÝZA DAT.....	38
6.3 STRUČNÉ KAZUISTIKY RESPONDENTŮ	38
6.3.1 Karel.....	39
6.3.2 Gabča.....	40
6.3.3 Eliška.....	40
6.3.4 Marie	41
6.3.5 Alice	41
6.3.6 Erno	42
6.4 HODNOCENÍ VÝZKUMNÝCH OTÁZEK	43
7 ZÁVĚR	54
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	56
SEZNAM TABULEK	59
SEZNAM PŘÍLOH	60

ÚVOD

Prostituce je fenoménem, který existuje od samého počátku lidstva. Jistě není náhodou, že se označuje za nejstarší řemeslo, jehož nabídek využívají všechny složky společnosti bez ohledu na své sociální, finanční, či jiné postavení. Většinou společností je prostituce v současné době vnímána jako negativní jev a do jisté míry i tabuizována.

Hovoříme-li však o prostituci jako o existujícím oboru lidského podnikání, tedy výkonu lidské činnosti „se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku“¹, vyvstává nevyhnutelná otázka, proč dosud nepodléhá zdanění fyzických osob a jaké by tento krok, tedy legalizace prostituce, přinesl změny. V souvislosti s navrhovaným zákonem o regulaci prostituce se stále intenzivněji hovoří o sociálních a právních aspektech chystaného předpisu na společnost, která sexuální služby přijímá. Mnohdy opomíjeni přitom zůstávají ti, kdo sex za úplatu nabízejí a poskytují. A přitom jsou to právě prostituti a prostitutky, kterých se zákon týká nejvíce. Oni by dle zákona nesli nejvíce povinností a největší riziko, byť by nově nabývali práv, jako každý jiný zaměstnanec či živnostník.

Bakalářská práce „Sociální a právní aspekty legalizace prostituce“ nahlíží do světa komerčního sexu očima samotných sexuálních pracovníků a pracovníc. Z autentických rozhovorů s prostitutkami a prostituty se snaží nalézt odpovědi na otázky, které mohou být v nejbližší budoucnosti velice aktuální. Vychází z vyprávění skutečných lidí ze sexbyznysu a přináší tak zasvěcený obraz do dané problematiky.

Jaké by tedy byly sociální a právní aspekty legalizace prostituce z hlediska osob ze sexbyznysu? Mohly by mít osoby nabízející sexuální služby za účelem zisku na legalizaci své činnosti zájem? Jaké jsou šance a příležitosti na využití prostitutek a prostitutů v sociálních službách? Existuje možnost využití sociální pedagogiky při resocializaci osob zabývajících se prostitucí? To jsou otázky, které si práce pokládá a na něž ve své praktické části také odpovídá. Prostřednictvím narativních rozhovorů mapuje aktuální postavení pracovníků v sexbyznysu, jejich rodinné a sociální zázemí, motivaci k prostitučnímu chování a případné legalizaci služeb. Zabývá se možnostmi začlenění legálních sexuálních pracovníků do sociálních služeb a konečně také nastiňuje možnost sociální pedagogiky při resocializaci prostitutek a prostitutů.

---

¹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 420 odst. 1

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTORIE PROSTITUCE

1.1 Vymezení pojmu prostituce

Termín prostituce vychází z latinského výrazu *prōstituō*, tedy „veřejně vystaviti; oddati hanebnému (lehkému) životu; (řemeslně) oddávati se“², který má z dnešního pohledu poněkud vágní obsah. Blíže dnešnímu pojetí prostituce je definice z Ottova slovníku naučného, která zní: „Přísný moralista zove prostitutí přímo každý pohlavní styk mimomanželský a i jen pouhý mimovolný pud, překračující mez manželství.“³ Ani Jan Otto však svojí definicí z přelomu 19. a 20. století nemohl plně obsáhnout dnešní situaci, kdy se prostituce rozrostla o nové technologické i jiné možnosti.

Z hlediska moderní doby zůstává nejvíce určujícím faktorem skutečnost, že prostituce je sexuální činností prováděnou za úplatu, ať už peněžitou, hmotnou nebo v podobě určité výhody. Kdyby zde úplata nebyla, nejednalo by se o prostituci. O tu by se však nejednalo ani v případě, kdyby chyběl přímý kontakt s jinou osobou. Nicméně, dnes si lze pod pojmem prostituce představit daleko více činností, než jen obvyklou manuální stimulaci, orální sex, pohlavní styk, či anální sex. Do širokého spektra různých projevů prostituce nově patří například ukájení pohlavního pudu prostřednictvím telefonické komunikace nebo přes internet, což v dobách dřívějších ani nebylo možné.

Dalším znakem je chování prostitutky (jde-li o ženu), respektive prostituta (v případě sexuálních služeb poskytovaných mužem), které má pro klienta sexuální význam a směřuje k uspokojení jeho potřeb. Zde se přitom nejedná výhradně o poskytování sexuálních služeb opačnému pohlaví, ale i o poskytování těchto služeb pohlaví stejnému. Rozlišuje se tak prostituce heterosexuální, homosexuální, ale i méně častá prostituce transsexuální, která není v České republice příliš rozšířená, zato například v Thajsku – v podání osob zvaných *kathoey* (cítí se být muži) nebo *sao praphet song* (cítí se být ženami) – doslova vzkvétá.

Z hlediska označení jednotlivých účastníků tohoto vztahu stojí na jedné straně klient/klientka, zatímco na straně druhé, se na prostituci podílí většinou žena – prostitutka (historickým označení též nevěstka), což je dáno všeobecnou poptávkou. V případě, že

---

² PRAŽÁK, Josef M., František NOVOTNÝ a Josef SEDLÁČEK. *Latinsko-český slovník L-Z*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, n.p., 1975.

³ *Ottův slovník naučný / Díl dvacátý Pohora – Q*. v.. Praha: Paseka. 2000. ISBN 80-7185-288-0

služby poskytuje muž, nazývá se prostitutem, přičemž je charakteristické, že také prostitut se většinou orientuje na osoby mužského pohlaví. Pakliže je jeho orientace zaměřená na ženy, nazývá se obecným termínem gigolo.

Prostitutky a prostitutí nabízejí své služby mnoha různými způsoby. Zejména prostitutky jsou mnohdy nejvíce viditelné, jak postávají na ulici v centrech velkých měst a na strategických místech typu hraničních přejezdů. Tyto ženy v drtivé většině případů pracují pod ochranou svých kuplířů (tzv. pasáků), kterým odevzdávají nemalou část svých výdělků. Běžným, byť v mnoha lokalitách ne příliš chtěným fenoménem, jsou veřejné domy, které se ukrývají pod hlavičkami různých barů, či nočních klubů. Rozšířené jsou také tzv. eskortní služby, čili eskort, kdy prostitutky či prostitutí dojíždějí přímo za zákazníkem a poskytují mu sexuální i jiné služby přímo v jeho prostorách. Z hlediska zákonnosti je třeba uvést, že Česká republika upravuje prostituci zejména prostřednictvím § 189 Trestního zákoníku týkající se kuplířství, podle něhož: „Kdo jiného přiměje, zjedná, najme, zláká nebo svede k provozování prostituce, nebo kdo těží z prostituce provozované jiným, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“⁴ Od 14. března 1958 je navíc Česká republika vázána *Mezinárodní úmluvou o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a vykořisťování prostituce jiného*.

1.2 Příčiny a důsledky prostituce

Většinu osob provozujících prostituci tvoří ženy, většinu klientely muži. Z hlediska žen je prostituce především zdrojem snadného a prakticky okamžitého výdělku, kdy jsou kladeny minimální nároky na jejich vzdělání, či jinou odbornou přípravu, ačkoliv v případě mnoha prostitutek se jedná o vysokoškolsky vzdělané ženy, které neposkytují pouze sexuální služby, ale pracují jako společnice schopné doprovázet své klienty na obchodní jednání, společenské akce a další společenské události.

Pro mnoho mužů – klientů je prostituce možností získání cenných zkušeností, a to zejména v mladším věku, kdy teprve sbírají své první sexuální zkušenosti s jinými partnery. Nikoliv ojedinělou, dříve o něco běžnější skutečností je dar k plnoletosti, kdy syn dostává od otce poukázku do veřejného domu. Pro muže zralejšího věku, či muže sezdané,

---

⁴ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

jsou veřejné domy prostředím, kde mohou realizovat své nenaplněné sny a touhy, které bývají v jejich intimním životě tabu. Prostituce je zde „jakousi oázou svobody, kde mohou bez trvalých závazků uspokojovat své sexuální potřeby.“⁵

Vzhledem k důsledkům prostituce je možné zaujmout různá stanoviska. Dozajista kladným přínosem prostituce z hlediska dobrovolných poskytovatelek a poskytovatelů sexuálních služeb je výše zmíněný snadný a okamžitý výdělek takové výše, které by daná osoba nebyla schopna získat jinou, byť vysoce kvalifikovanou prací. Kolik si tedy vydělá česká prostitutka? Dle serveru TNCZ „...stačí dva klienti za den, které si vezme na hodinu, a lehce má přes 120 tisíc za měsíc. Záleží ale na tom, jakou klientelu si dívka vybuduje.“⁶ Za jistě negativní důsledky prostituce lze považovat zvýšené riziko přenosu pohlavních chorob, rozvrat rodinných vztahů, nebezpečí trestního stíhání a v neposlední řadě i vytěsňování na okraj společnosti.

V případě příjemců sexuálních služeb – pomineme-li kladné dopady prostituce u osob získávajících své první sexuální zkušenosti, popřípadě možnost realizace svých sexuálních tuh a potřeb u jedinců s různými sexuálními úchytkami – lze poskytování sexuálních služeb jednoznačně kladně hodnotit u osob s postižením, ať již tělesným nebo mentálním, které neztratily potřebu sexuálního života, ovšem možnost jeho naplnění nenacházejí ve svém nejbližším okolí. Aktuálně je právě tato oblast jednou z nejzajímavějších z hlediska sociálního aspektu případné legalizace prostituce, jak je blíže rozvedeno v části 4.1 této práce.

V současné době a za stávajícího právního systému je však prostituce označována za závažný společenský problém, který patří do oblasti sociální patologie, přičemž „sociální patologie je označení všech společensky nežádoucích jevů a stanovení toho, co je patologické, závisí na tom, co daná společnost považuje za normální.“⁷ Je nasnadě, že ze své pozice společensky a zejména právně vyčleněné činnosti lidského podnikání je prostituce oblastí, s níž může souviset a v praxi i souvisí řada trestných činů, na které v hlavě II pamatuje i zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

---

⁵ CHMELÍK, Jan a kolektiv. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. Str. 55. ISBN 80-7178-739-6

⁶ TNCZ. Výdělek lehkých žen. *Kolik si vydělá česká prostitutka? Ty částky vás šokují!* [Internet]. [Citováno 16. 4. 2016]. Dostupné na: <http://tn.nova.cz/clanek/zpravy/domaci/kolik-si-vydela-ceska-prostitutka-prumerne-100-000-kc.html>

⁷ URBAN, Lukáš, Josef DUBSKÝ a Jan BAJURA. *Sociální deviace*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. Str. 53. ISBN 978-80-7380-397-1

1.3 Prostituce napříč historickými společnostmi

Pod označením „nejstarší řemeslo lidstva“ si každý člověk jistě vybaví prostituci, ačkoliv sama prostituce žádným skutečným řemeslem není. Tato činnost se objevovala a objevuje ve všech starodávných i současných kulturách, které se s ní odedávna snažily nějakým způsobem vypořádat. Některé kultury ji potíraly, jiné strpěly a v některých kulturách měla prostituce dokonce svoji obřadní funkci. V úvodu této části je proto nezbytné zmínit tři obecně zaujímané přístupy ve vztahu k prostituci:

- reglementace – tj. úprava záležitostí dle nějakého reglementu, tj. předpisu nebo nařízení, kdy se stát ve své snaze o oficiální kontrolu stává de facto „spoluorganizátorem“ prostituce. V této souvislosti pak nevyhnutelně zaznívají negativní hlasy, podle nichž stát prakticky legalizuje kuplířství a sám se stává největším pasákem. Pozitivním, byť poněkud sporným přínosem této varianty je omezený prostor pro kuplířské mafie a v České republice tolik zmiňovaná možnost zdanění prostituce.
- abolice – je přístupem, kdy se státní instituce orientují spíše na průvodní jevy prostituce, tedy zejména obchod s ženami a kuplířství, zatímco problém prostituce jako takové zůstává neřešen. Tento přístup v současné době zaujímá i Česká republika.
- represe – prostituce se považuje za trestnou, společensky nežádoucí činnost, takže existuje pouze ilegálně.

V historii měla prostituce tři základní podoby, a to podobu pohostinskou, náboženskou (též bohoslužebnou či chrámovou) a živnostenskou.

Jak již název napovídá, prostituce pohostinská se vždy soustřeďovala kolem různých restauračních či jiných společenských zařízení, ať už se v průběhu staletí nazývala jakkoliv. Chrámová prostituce je známá již ze starověké Fénicie (Astoratin kult) a Babylónie (Melitin kult), kdy byla spojována s kultem určitého božstva. Vykonávala se na veřejných prostranstvích a nabízeli ji muži i ženy, byla tudíž bisexuální. Také prostituce živnostenská nejprve existovala v chrámech, odkud se posléze přestěhovala do veřejných domů, nevěstinců, hampejzů, či bordelů, kde se provozovala veřejně, byla úředně povolena a kontrolována.

V antickém Řecku se prostituce řídila Solónovými zákony (od r. 549 př. n. l.), tudíž spadala pod kuratelu státu, který prostřednictvím svých úředníků vybíral od nevěstek daň. Prostitutky se oficiálně dělily do tří vzájemně odlišných skupin, kdy nejnižší skupinu tvoři-

ly převážně otrokyně bez větších práv, následovaly dívky ovládající hru na hudební nástroj a požívající různé úlevy, zatímco na samém vrcholy této hierarchie stály tzv. hetéry, vzdělané ženy, které byly velice žádanými společnicemi a některé dokonce pronikly i do krásné literatury.

Starověký Řím soustřeďoval prostituci do veřejných domů zvaných *lupanar*, jehož krásně dochovaným příkladem je tzv. Pompeiův *lupanar* v Pompejích. Také zde působily svobodně prostitutky, jež se pohybovaly zcela svobodně a své služby doplňovaly o tanec a hru na flétnu. Prostituce v Římě měla svůj právní základ, byla provozována jedině na základě úředního povolení a veškeré výdělky podléhaly zdanění.

Krátkým exkursem lze pohlédnout i na situaci na dálném východě, konkrétně v Číně, kde nebyly o prodejní sex ochuzeny ani nejchudší vrstvy obyvatel. Prostituce v těchto sférách společnosti se odehrávala v zapadlých koutech měst nebo v přírodě a byla tvrdě potírána ze strany úřadů, neboť tyto z ní neměly, na rozdíl od povolených veřejných domů, žádné zisky. Pokud jde o mužskou prostituci, nelze její rozšíření v žádném případě srovnávat se situací v antickém Řecku nebo Římě.

Období středověku v Evropě probíhalo ve znamení křesťanství, které v Desateru, konkrétně v jeho šestém přikázání, přikazuje „Nesesmilníš“, resp. „Nezvizoložíš.“⁸ Od časů papeže Řehoře I. Velikého (asi 540-604 n. l.) se pak vypočítává sedm kardinálních hříchů, mezi nimiž se objevuje i „Smilstvo“ (latinsky *luxuries*). Je nasnadě, že prostituce ve středověku, tedy v prostředí vyzývajícímu k cudnosti a zdrženlivému sexu, neměla mít na různých ustláno. Nicméně i církve se dokázala s prostitucí smířit, neboť jí z této činnosti plynuly neopominutelné „výhody v podobě příjmů z domů, které pronajímala správcům nevěstinců.“⁹ S nástupem vrcholného středověku od počátku 11. století až do 13. nebo 14. století se k církevní kontrole prostituce přidává ještě kontrola světská. Tehdy vznikaly jakési zábavní domy, v nichž měly ženy, které tam pracovaly, jisté výhody. Tyto ženské domy přitom spravovala města, ovšem část výnosů opět putovala církvi. Středověké prostitutky navíc nesloužily jen bohatým měšťanům a vojákům, nýbrž také duchovním, kteří „nemohli uzavírat manželství a tak byli odkázáni na služby konkubín.“¹⁰

---

⁸ Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona (včetně deuterokanonických knih): český ekumenický překlad. 7. přepracované vydání Praha: Česká biblická společnost, 1996. Str. 81. ISBN 80-85810-11-5

⁹ CHMELÍK, Jan a kolektiv. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. Str. 57. ISBN 80-7178-739-6.

¹⁰ Tamtéž.

S novověkem, tedy v 15. století, vstoupily na pole prostituce tzv. kurtizány, což byly ženy vzdělané, které dokázaly číst, psát i zpívat. Jejich klienti pocházeli z řad nejbohatších vrstev společnosti a samotné kurtizány musely ze své činnosti odvádět daně. Novověk byl však také obdobím rozsáhlých epidemií, které se nevyhýbaly ani pohlavně přenosným chorobám. Tehdejší největší hrozba mezi pohlavními nemocemi, syfilis, se ukázala být daleko účinnějším pomocníkem v boji proti prostituci než veškerá dosavadní nařízení a restriktce. Zavíraly se veřejné domy a nejstarší řemeslo lidstva bylo nuceno přesunout se na okraje měst nebo do vymezených lokalit. Jako bájný Fénix z popela povstává prostituce v 17. a 18. století, kdy dokonce vznikají okázalé domy, ve kterých slouží mimořádně schopné ženy. Ty se dokonce účastní i všemožných společenských akcí a dokonce se stávají nedílnou součástí státní politiky, neboť slouží coby velice schopné informátorky. To jsou ovšem Benátky. V Českých zemích nastupuje roku 1740 na trůn Marie Terezie, která během své čtyřicetileté vlády potírá prostituci mravnostními zákony a dokonce i zřízením mravnostní policie. V 18. respektive 19. století je nejznámějším místem prodeje lásky Paříž, ovšem do dějin prostituce v tomto období zasahují také Londýn či Benátky. Z celosvětového hlediska je za hlavní centrum prostituce přelomu 19. a 20. století považovaný Singapur a Nairobi.

Pro období kolem světových válek je charakteristický pozvolný zánik nevěstinců. Moderní společnost upřednostňuje diskrétnější formy prostituce soustředěné zejména kolem hodinových hotelů. Vzhledem k velké koncentraci vojáků a zejména vojenských důstojníků, u kterých se využívání služeb prostitutek víceméně toleruje, se z nevěstek lásky stávají informátorky, popřípadě se tajné informátorky stávají nevěstkami a z pochopitelných důvodů se orientují zejména na důstojníky. Před druhou světovou válkou i během ní se do popředí dostává tzv. abolicionismus, který prosazuje úplný zákaz prostituce a její kriminalizaci. Velkého trvání však nemá, jelikož zavírání nevěstinců a vytěsňování prostituce do ilegality se přímo odráží na vzrůstu šíření pohlavních chorob. Zcela radikální přístup vůči prostituci zaujal Adolf Hitler, který zavíral prostitutky do koncentračních táborů. Naopak v Japonsku byly kněžky lásky ve válce nesmírně důležité, neboť před bitvami pomáhaly uvolnit vojákům napětí.

Ve druhé polovině 20. století dochází v socialistických státech k oficiálnímu vymýcení prostituce. Nevěstince nadále nesměly existovat a z prostituce se stal trestný čin. Zcela opačná situace panovala v zemích Západu, kde uvolnění morálky, větší otevřenost vůči sexu a nástup hormonální antikoncepce (od 60. let) stály u zrodu významných hnutí,

zejména hippies a feminismu. V průběhu devadesátých let prostitutky začínají stále více využívat moderních technologií, když nabízejí sex po telefonu, později i po internetu (tzv. callgirls), zatímco jiné se stávají elegantními společnicemi, pro něž se vžil název eskort.

V roce 1985 probíhá první kongres Mezinárodního výboru za práva prostitutek (International Committee for Prostitutes' Rights – ICPR), jenž se zrodil z hnutí za práva prostitutek probíhajícího v Evropě v polovině 70. let minulého století. Na zasedání z roku 1985 posléze vzniká Světová charta za práva prostitutek jako reakce na feministické tvrzení, že veškerá prostituce je prostitucí z donucení. Charta volá po dekriminálníci „všech aspektů prostituce dospělých, která vychází z osobního rozhodnutí.“¹¹ Mimo jiného se též zasazuje o uznání všech lidských práv a občanských svobod pro osoby provozující prostituci, včetně svobody projevu, pohybu, zaměstnání, apod. Navíc zastává názor, že by tito lidé měli platit daně, stejně jako další nezávislí dodavatelé a zaměstnanci. V roce 1999 dochází k popularizaci výrazu „sexuální pracovník / pracovnice“ coby vhodnější alternativy k označením „šlapka“ nebo „prostitut / prostitutka“.

---

¹¹ Wikipedia, The Free Encyclopedia. *International Committee for Prostitutes' Rights*. [Internet]. Poslední revize stránky 9. března 2016 [Citováno 16. 4. 2016]. Dostupné na: http://en.wikipedia.org/wiki/International_Committee_for_Prostitutes'_Rights. Překlad anglického textu „all aspects of adult prostitution resulting from individual decision“

2 DRUHY PROSTITUCE

V dnešní době existuje několik hledisek, na jejichž základě lze prostituci dělit do různých skupin. Zcela zřejmým a hlavním kritériem je zohlednění subjektu prostituce, z něhož vyplývá rozdělení na prostituci ženskou, mužskou a dětskou. Dalším používaným hlediskem může být motivace, podle které lze definovat prostituci dobrovolnou a nedobrovolnou. A jistě neopominutelné je i dělení prostituce na základě sexuálních preferencí zákazníků a podle místa a úrovně poskytování služeb – Vaníčková v této souvislosti uvádí pět různých kategorií prostituce, a to prostituci privátní, hotelovou, bytovou, barovou, respektive prostituci pouliční a silniční.¹²

2.1 Ženská prostituce

Ženy prostitutky se ke své činnosti dostávají různými způsoby a na základě různých motivací. Hlavními důvody jsou: potřeba získat peníze na řešení tíživé životní situace; snaha snadno a rychle vydělat peníze, aniž by žena musela pravidelně chodit do řádného zaměstnání; potřeba získat finanční prostředky na uspokojení potřeb spojených se závislostí na drogách či alkoholu; nuda v osobním či partnerském životě; popřípadě spojení více těchto faktorů.

Jak již bylo řečeno výše, lze z hlediska místa provozování prostituce rozlišovat privátní prostitutky s vybranou klientelou, které mnohdy neposkytují jen sexuální služby, ale doprovázejí své klienty na společenské akce. Příjmy mají vysoké a pohybují se v luxusním prostředí.¹³ Podobného zaměření jsou hotelové prostitutky ovládající cizí jazyky, kterým mnohdy nechybí vysokoškolské vzdělání a kultivované vystupování. Tyto ženy se zaměřují na zahraniční klientelu, ovšem na rozdíl od privátních prostitutek je počet jejich zákazníků neomezený. Z jejich činnosti plynou výhody i jiným osobám, například taxikářům, recepčním a dalšímu hotelovému personálu.¹⁴ Stále větší oblibě se dnes těší tzv. eskort, respektive callgirls, kdy si zákazník vybírá z internetového, či podobným způsobem prezentovaného katalogu dívek, a k následnému „plnění“ zakázky dochází na dohodnutém místě.

---

¹² VANÍČKOVÁ, Eva. *Dětská prostituce*. 2. doplněné vydání. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2007. Str. 50-51. ISBN 978-80-247-2218-4

¹³ CHMELÍK, Jan a kolektiv. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. Str. 63. ISBN 80-7178-739-6.

¹⁴ URBAN, Lukáš, Josef DUBSKÝ a Jan BAJURA. *Sociální deviace*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. Str. 133. ISBN 978-80-7380-397-1

Výhodou této praxe je mimo jiného také anonymita na obou stranách. Pokud jde o problematičnost ženské prostituce, pak je zcela jasně nejhorší pouliční a silniční prostituce. Svě služby tímto způsobem nabízejí zpravidla dívky s nízkým vzděláním, mentálním postižením, osoby závislé na drogách a ve velké míře zejména cizinky. Mezi nejpalčivější rizika pouliční a silniční prostituce patří hrozba přenosu pohlavních i jiných chorob, např. HIV/AIDS, dívky se navíc s daleko větší frekvencí dopouštějí majetkové trestné činnosti a daleko častěji se stávají oběťmi násilné a mravnostní kriminality, včetně obchodu s ženami.¹⁵

2.2 Mužská prostituce

Na poli mužské prostituce se z hlediska zaměření hovoří zejména o homosexuální prostituci, kterou provozují převážně chlapi nebo mladíci se závislostí na drogách a jiných návykových látkách, lidé pocházející ze sociálně slabšího prostředí, jedinci po výkonu trestu odnětí svobody, apod. Mužskou prostituci provozují také tzv. gigolové, již své služby nabízejí za úplatu ženám, a to prostřednictvím různých inzerátů, sociálních sítí a seznamovacích serverů. Poslední, a v České republice vcelku ojedinělou formou, je transsexuální prostituce známá zejména z asijských zemí.

V rámci komunity prostitutů existuje jistá hierarchie. Nejnížší vrstvu tvoří chlapi a mladíci, kteří působí v gay klubech, často však přímo na ulici. Jsou nejlevnější a také nejvíce zranitelní. Vyšší postavení mají ti, kdo své služby nabízejí a prodávají po internetu prostřednictvím specializovaných webových stránek nabízejících i gay eskort a další širokou škálu služeb. Jednoznačně nejvýše se pohybují prostitutí, kteří jezdí za výdělkem do cizích zemí, a to především do Švýcarska a Rakouska. Vydělávají nejvíce peněz, a když přijde na drogy, dávají před pervitinem či heroinem přednost občasnému užívání kokainu.

2.3 Dětská prostituce

Jistě nejkontroverznější a nejnebezpečnější formou prostituce je prostituce dětská. Podle Vaníčkové je dětská prostituce „jednou z forem sociálněpatologického chování dětí a mladistvých, která vzniká působením sociálních toxinů a často tvoří spojené nádoby s drogovou scénou. Společným jmenovatelem je emocionální traumatizace dětí a následná

---

¹⁵ Tamtéž. 134 s.

deprivace.¹⁶ Legislativa České republiky se problematikou trestných činů páchaných na dětech ve spojení s trestnými činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti zabývá v Hlavě III Trestního zákoníku¹⁷. Otázkou dětí nucených k prostituci či jinak sexuálně zneužívaných se zabývají některé mezinárodní nařízení a zákonná opatření, jakým je například *Úmluva o právech dítěte OSN* a *Úmluva o zákazu a okamžitých opatřeních k odstranění nejhorších forem dětské práce*, která v článku 3, odst. b), definuje jako jednu z nejhorších forem dětské práce „užívání, získávání nebo nabízení dětí k prostituci, k výrobě pornografie nebo pro pornografická představení.“¹⁸

---

¹⁶ VANÍČKOVÁ, Eva. *Dětská prostituce*. 2. doplněné vydání. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2007. Str. 64-65. ISBN 978-80-247-2218-4

¹⁷ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, Hlava III, §185 et seq.

¹⁸ United Nations, Information Centre Prague, Informační centrum OSN v Praze. *Úmluva č. 182 O zákazu a okamžitých opatřeních k odstranění nejhorších forem dětské práce*. [Internet]. [Citováno 18. 4. 2016]. Dostupné na: <http://www.osn.cz/wp-content/uploads/2015/04/ILO-182-odstraneni-nejhorsich-forem-detske-prace.pdf>

3 PROSTITUCE V ČESKÉ REPUBLICE

Prostituce v České republice není trestným činem. Nemůže za ni být trestána ani prostitutka ani její zákazník. Česká republika zaujímá k problematice prostituce jednoznačně aboliční přístup, kdy se státní instituce orientují spíše na průvodní jevy prostituce, tedy zejména na obchod s ženami a kuplířství, zatímco problém prostituce jako takové zůstává neřešen. Prostituci lze tedy postihovat pouze nepřímo.

3.1 Prostituce před rokem 1989

Prostituce jako řemeslo pronikla na území dnešní České republiky z Francie a Německa ve 13. století, kdy poblíž městských bran vznikaly jakési domky využívané ženami, které nabízely prostituci zcela legálně. Spadaly pod oficiální dozor městských úřadů a ze své činnosti platily řádné daně. Tajnou, čili nelegální prostituci města stíhala a potírala. První nevěstinec vzniká v roce 1276 na Malé Straně v Praze.

Ve středověkých feudálních městech i na venkově měla prostituce své pevné místo, církvi byla tolerována a příjmy od nevěstek tvořily významnou součást městských příjmů. Obecně však ve středověku převládal ve vztahu k prostituci spíše restriktivní postoj doprovázený drakonickými tresty, občas dokonce i smrtí. Je příznačné, že jedny z prvních právních úprav se objevují za vlády Marie Terezie (1740-1780), která mimo jiného zřídila tzv. komisi cudnosti a prostituci trestala (od pokuty až po hrdelní trest). Její syn Josef (1780-1790) sice komisi cudnosti zrušil a zavedl zdravotní prohlídky nevěstek, nicméně většinu trestů ponechal v platnosti.

S rokem 1852 vstoupil v platnost zákon č. 117/1852 ř.z., o zločinech, přečinech a přestupcích, který mimo jiného trestal i kuplířství (§512 et seq.).¹⁹ Aboliční přístup ve vztahu k prostituci se začal na našem území uplatňovat teprve s přijetím zákona č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí, který v §14 zrušil nevěstince a zakázal jejich nové zřizování.²⁰ Aboliční princip, jehož zastáncem byl i první Československý prezident T. G. Masaryk, se nadále uplatňoval i po skončení druhé světové války a s nástupem komunistického režimu. Změna nastala až s přijetím zákona č. 63/1956 Sb., který stíhal pro-

---

¹⁹ Zákon č. 117/1852 ř. z., o zločinech, přečinech a přestupcích.

²⁰ Zákon č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí.

stituci jako příživnictví (§ 188a).²¹ Tento předpis se udržel v platnosti až do roku 1961, kdy jej vystřídal zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon²², který v ustanovení o kuplířství (§ 204, odst. 1) explicitně zmiňuje prostituci. Pro úplnost zbývá dodat, že současná legislativní úprava kuplířství, respektive prostituce ohrožující mravní vývoj dětí (nikoliv již příživnictví), vychází ze zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník²³, a to konkrétně v ustanoveních § 189 a § 190.

3.2 Současný stav prostituce v ČR

„Podle současné legislativy není prostituce ani povolena, ani zakázána. Celonárodní právní předpis, který by definoval pojem prostituce a její provozování, neexistuje.“²⁴ Aktuální zdroje o počtu osob nabízejících v České republice sexuální služby za úplatu se různí, nicméně většinou se lze setkat s čísly 10 000 – 30 000 osob. Na rozdíl od období počátku 90. let dvacátého století, tedy období následujícím bezprostředně po Sametové revoluci z listopadu 1989, již Česká republika nezažívá takový rozmach prostituce, zejména její pouliční formy. „Svět sexbyznysu se neustále proměňuje a globalizuje a rovněž je čím dál více skryt za dveřmi soukromých bytů, tzv. privátů. Mezi sexpodniky panuje značný konkurenční boj.“²⁵

Zatímco přesné statistiky neexistují, podle odhadu Ministerstva vnitra ČR existuje v České republice kolem 850 nevěstinců, z nichž přibližně 200 se nachází v Praze. Většina prostituce se soustřeďuje v severočeských a jihočeských krajích, ovšem sexbyznys se pochopitelně nevyhýbá ani Praze a dalším velkým městům. Nevěstince, nazývané nočními či erotickými kluby, bary, zábavními podniky, masážními salony, apod., lemují hlavní silniční tahy z Rakouska a Německa, kudy do České republiky proudí nejvíce klientů. Za českým pivem a dívkami se dokonce létá v rámci víkendových pobytů ze vzdálenějších evropských zemí, typicky například z Velké Británie a zemí Skandinávie. Na internetu nabízí prostituci v ČR desítky webových stránek, které umožňují případným zájemcům rezervovat si svoji cestu a setkání s klientkou z pohodlí svého domova. V letech 2005 až 2010

---

²¹ Zákon č. 63/1956 Sb., zákon, kterým se mění a doplňuje trestní zákon č. 86/1950 Sb.

²² Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon

²³ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

²⁴ Šídová, Lucie, Jana POLÁKOVÁ, Hana MALINOVÁ a kol. *Ze sexbyznysu na trh práce?* Brno: ROZKOŠ bez RIZIKA, 2011. Str. 51. ISBN 978-80-260-4963-0

²⁵ Tamtéž

měla Praha dokonce první online nevěstinec na světě. Nazýval se *Big Sister* a nacházel se na Smíchově, kam zákazníci chodili za sexem zdarma, pokud souhlasili, že jejich počínání bude vyvěšeno na internetu.

Prostituce je fenoménem, který s sebou nevyhnutelně přináší další související jevy, které zpravidla mívají negativní vliv na společnost. S prostitucí se spojuje drobná kriminalita, ale i organizovaný zločin, obchod s omamnými a psychotropními látkami, kuplířství a mnoho dalších jednání a činů, které jsou stipulovány a postihovány různými zákony a zákonnými předpisy (viz bod 3.3). Neopominutelnou stránkou je však i dopad prostituce na zdraví, zejména pokud jde o pohlavně přenosné choroby, především syfilis, kapavka (gonokoková infekce), venerický lymfogranulom (lymphogranuloma venereum, LGV), měkký vřed (chankroid) a HIV/AIDS. Při posuzování možného vlivu prostituce na zvýšení výskytu těchto chorob lze vycházet z publikace Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS)²⁶, respektive ze Zprávy o výskytu a šíření HIV/AIDS, kterou vydal Státní zdravotní ústav (SZÚ). Pokud jde o výskyt AIDS/HIV, uvádí zpráva SZÚ, že k 31. 12. 2015 žilo v ČR 2620 HIV pozitivních osob, z toho 458 nemocných AIDS²⁷, zatímco v roce 1992 činil počet HIV pozitivních 173 osob (AIDS 23) a v roce 2002 779 osob (AIDS 226).²⁸ Výmluvná je rovněž publikace ÚZIS, podle níž narostl výskyt syfilis z původních 1,6 případů na 100 000 obyvatel (r. 1992) na 9,6 případů na 100 000 obyvatel (r. 2002), zatímco o deset let později se výskyt ustálil na počtu 6,6 případů na 100 000 obyvatel. Poněkud opačný trend lze však vysledovat u gonokokové infekce, která z hrozivých 62,4 případů na 100 000 obyvatel v roce 1992 postupně klesala až na 11,00 případů na 100 000 obyvatel v roce 2012. Ačkoliv se tato data netýkají výhradně osob provozujících prostituci, lze sexbyznysu z pochopitelných důvodů přičítat velký podíl. Sexuální pracovníci mají promiskuitu takřkajíc v popisu práce a bohužel ne všichni jsou ochotni se chránit proti přenosu pohlavních chorob účinnými prostředky, např. používáním kondomu. Velice důležitá je v tomto ohledu i preventivní lékařská péče, tedy pravidelné kontroly na venerologických

---

²⁶ Úzis, Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR. *Pohlavní nemoci*. [Internet]. [Citováno 20. 4. 2016]. Dostupné na: <http://www.uzis.cz/category/tematicke-rady/zdravotnicka-statistika/pohlavni-nemoci/>

²⁷ Státní zdravotní ústav. *CELKOVÝ STAV VYŠETŘOVÁNÍ HIV PROTILÁTEK V ČESKÉ REPUBLICĚ*. [Internet]. [Citováno 23. 4. 2016]. Dostupné na:

http://www.szu.cz/uploads/documents/CeM/HIV_AIDS/rocní_zpravy/2015/HIV_AIDS_12_2015.pdf. 11 s.

²⁸ Státní zdravotní ústav. *Trendy výskytu a šíření HIV/AIDS v ČR v roce 2003*. [Internet]. [Citováno 23. 4. 2016]. Dostupné na:

http://www.szu.cz/uploads/documents/CeM/HIV_AIDS/rocní_zpravy/2003/HIV_AIDS_2003.pdf

odděleních, případně v mobilních venerologických ambulancích, jaké nabízí například organizace ROZKOŠ bez RIZIKA.

3.3 Právní úprava v rámci právního řádu ČR

Základem našeho ústavního pořádku jsou zákon č. 1/1993, Ústava České republiky a zákon č. 2/1993, Listina základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Přímo na začátku „Listiny“ se pak nachází jeden z významných argumentů pro legalizaci prostituce, a to ustanovení Hlavy první čl. 2 (3), který uvádí: „Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“²⁹

Dalšími právními normami, které se zabývají problematikou prostituce, je část zákona č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí, ve znění zákona č. 158/1949 Sb. a zákona č. 88/1950 Sb., jehož ustanovení v § 14 uvádí: „Zřizování a udržování nevěstinců se zakazuje a trestá podle ustanovení trestního zákona o kuplířství.“³⁰ Majitelé, či provozovatelé nevěstinců se tak vystavují nebezpečí stíhání pro trestný čin kuplířství podle § 189 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.³¹ Z dalších zákonných norem se vedlejšími projevy prostituce zabývá zákon č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí, ve znění pozdějších předpisů, respektive zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Existují i některá ustanovení, která o prostituci nehovoří přímo, ale přesto je lze na tuto činnost aplikovat. Zde se vedle usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod, jedná také o zákon č. 20/1966 Sb., o péči a zdraví lidu, popřípadě zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů. V posledních dvou jmenovaných normách se však právní úprava vztahuje jen na povinnost jednotlivců počínat si tak, aby vytvářeli zdravé životní podmínky a aby nedocházelo k šíření infekcí. V neposlední řadě lze též jmenovat zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších před-

---

²⁹ Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky. *Listina základních práv a svobod*. [Internet]. [Citováno 22. 4. 2016]. Dostupné na: <http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>

³⁰ Zákon č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí, ve znění pozdějších předpisů.

³¹ (1) Kdo jiného přiměje, zjedná, najme, zláká nebo svede k provozování prostituce, nebo kdo kořistí z prostituce provozované jiným, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až na čtyři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

pisů, který v § 3 odst. 3 písm. p) uvádí: „Živností není nabízení nebo poskytování služeb směřujících bezprostředně k uspokojování sexuálních potřeb.“³²

---

³² Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (Živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

4 LEGALIZACE PROSTITUCE

Zastánci legalizace prostituce namítají, že v jejím důsledku dojde ke snížení trestné činnosti,lepší se veřejné zdraví, zvýší daňové výnosy, lidé vyjdou z chudoby, prostitutky zmizí z ulice a osoby ve věku, kdy mohou vést legální sexuální život, se budou rozhodovat z vlastní vůle. Zastánci navíc prohlašují, že prostituce je trestnou činností postrádající oběti.

Odpůrci jsou toho názoru, že by v případě legalizace prostituce naopak došlo k nárůstu výskytu sexuálně přenosných chorob, například AIDS, globálnímu obchodu s lidmi a násilných trestných činů včetně znásilnění a vražd. Dle jejich názorů je prostituce ze své podstaty nemravná, komerčně vykořisťovatelská, posiluje kriminální podsvětí a podporuje utlačování žen ze strany mužů.

Česká vláda se o legalizaci, respektive regulaci prostituce pokouší již od 90. let minulého století, avšak veškeré dosavadní pokusy – naposledy v podobě návrhu „zákona o regulaci prostituce a o změně některých zákonů“ (Zákon o regulaci prostituce), který byl poslancům doručený 31. ledna 2014 (viz příloha) – prozatím neuspěly. Návrh počítá s praxí, kdy by prostitutici mohla „provozovat pouze fyzická osoba, které bylo uděleno oprávnění k provozování prostituce (dále jen „oprávnění“) a která je zdravotně způsobilá k provozování prostituce“³³; osoby provozující prostitutici dle zákona o regulaci prostituce by nově podstupovaly zdravotní prohlídky, odváděly daň a hradily zdravotní pojištění. Oprávnění k provozování prostituce by se prokazovalo tzv. „průkazem“³⁴ a případné porušení zákona, např. provozování prostituce bez platného oprávnění apod.,³⁵ by vedlo k sankcím.

V souvislosti s otázkou regulace prostituce zákonem se objevují názory z různých stran, přičemž nejzajímavější jsou z tohoto pohledu vyjádření osob návrhem zákona přímo dotčených, tedy prostitutek a prostitutů samých. Dle výzkumu, který na dané téma provedla organizace ROZKOŠ bez RIZIKA, se jako červená nit táhne celým výzkumem „problém porušení anonymity, obavy ze stigmatu: veřejného, rodinného i partnerského odsouzení, problémy s úřady při výchově dětí atd. (V 52,6 % případů neví o práci žen v sexbyz-

---

³³ § 7 odst. 1 a § 16 návrhu zákona o regulaci prostituce

³⁴ § 7 odst. 2 a § 15 tamtéž

³⁵ § 39 et seq. tamtéž

nysu prostě NIKDO.)³⁶ Návrh zákona o regulaci prostituce odmítá také Charita ČR ve svém Stanovisku z 25. 5. 2015, kde jako hlavní důvody pro nepřijatelnost návrhu uvádí etické důvody, důstojnost lidské osoby, rozpor s mezinárodní úmluvou, a konečně i ohrožení možnosti nabízet pomoc osobám poskytujícím placené sexuální služby. Dle Charity ČR „Přijetí tohoto zákona tedy výrazně omezí možnost nabízet osobám vykonávající prostituci pomoc a možnost vrátit se k běžnému životu také proto, že sama prostituce se stane podle zákona „běžnou“.³⁷

4.1 Sociální aspekty legalizace prostituce

System prostituce je odpradáвна založený na nerovnosti jednotlivých stran, tedy zákazníků na jedné straně a prostitutek či prostitutů na straně druhé. Zákony legalizující prostituci v cizích zemích se přitom zaměřují na pomoc těm, kdo jsou v tomto vztahu ohroženi nejvíce. Podle Jany Smiggels Kavkové, ředitelky neziskové organizace Fórum 50 %, však „návrh, který předložil Magistrát hlavního města Prahy, jde zcela proti tomuto trendu.“ Cílem nové navrhované normy je však především snaha zajistit ochranu těm, kdo sex nakupují. Prostituti a prostitutky by podle návrhu zákona o regulaci prostituce museli podstupovat pravidelné lékařské prohlídky, což vede podle mnoha odborníků k situaci, kdy sexuální pracovníci o to častěji čelí požadavkům na nechráněný sex, což pro jejich zdraví paradoxně znamená daleko větší nebezpečí, než jaké podstupují za současného stavu. Hlavní potíž spočívá v nevyrovnanosti postavení obou stran „obchodního vztahu“, neboť zatímco sexuální pracovník / pracovnice bude mít platný aktuální doklad o své zdravotní bezúhonnosti, zákazník se žádným takovým osvědčením prokazovat nemusí. Veškeré výhody zde tudíž dopadají na stranu zákazníka, nevýhody včetně možné infekce a nemalých sankcí za nedodržení zákonných ustanovení zůstávají na straně prostituujících osob.

Z hlediska bezpečnosti poskytovatele služeb je prostituce nesmírně rizikovou činností, o čemž svědčí statistiky, podle kterých mají údajně až tři čtvrtiny prostitutek zkuše-

---

³⁶ ROZKOŠ bez RIZIKA. *O nás, ale s námi, aneb Co si myslí sexuální pracovnice o Návrhu Zákona o regulaci prostituce*. [Internet]. [Citováno 25. 4. 2016]. Dostupné na: <http://www.rozkosbezrizika.cz/ke-stazeni/soubory/co-si-mysli-sexualni-pracovnice-o-navrhu-zakona-o-regulaci-prostituce/detail>

³⁷ Charita Česká republika. *Charita ČR odmítá návrh zákona o regulaci prostituce*. [Internet]. 25. 5. 2015 [Citováno 25. 4. 2016]. Dostupné na <http://www.charita.cz/o-charite/stanoviska-a-zpravy/charita-cr-odmita-navrh-zakona-o-regulaci-prostituce/>

nost s fyzickým násilím. Výmluvná je rovněž skutečnost, že až u dvou třetin sexuálních pracovníků byl diagnostikován posttraumatický stresový syndrom. Zde spatřuji jednu z hlavních výhod chystaného zákona o registraci prostituce, který by sexuálním pracovníkům a pracovnícím skýtal jistou právní ochranu, již v současné době rozhodně nemohou požívat. Důležitým předpokladem k existenci tohoto stavu je však samotná vůle prostitutky / prostituta tuto činnost vykonávat, ať již v registrované či neregistrované podobě. V současné době bohužel platí, že drtivá většina žen se odhodlala k prostituci kvůli tíživé finanční situaci, často jde o ženy samoživitelky a mnohé z nich prožívalo fyzické násilí již před zahájením své kariéry. Otázkou tedy zůstává, zda by sexuální pracovníci měli zájem pokračovat ve své činnosti i za regulovaného stavu, neboť údajně až devět z deseti žen v prostituci by své činnosti nejraději zanechalo. V tomto ohledu si lze představit, že nová legislativa jejich rozhodování urychlí. Zároveň není možné zapomínat na ty, kdo budou mít snahu se registraci vyhnout, ať už to budou osoby ve věku, kdy ještě nebudou smět vést sexuální život, osoby se záznamem v trestním rejstříku, nebo tací, kdo působí v České republice nelegálně. Ti všichni se s přijetím nového zákona ocitnou v naprosté ilegalitě a budou daleko zranitelnější.

Zajímavou konsekvenci má chystaný zákon o regulaci prostituce z hlediska osob, které se prostituci nevěnují a ani se o ni jinak nezajímají. Pokud by se totiž prostituce stala běžným povoláním, pak by snadno mohlo dojít k situaci, kdy se nezaměstnaná osoba ocitne na úřadu práce a zde ji bude nabídnuta prostituce. Podobná situace je přitom známá již z Německa, kde je prostituce legální. Platí přitom, že odmítne-li uchazeč o zaměstnání nabídku poskytnutou úřadem práce, může ztratit nárok na podporu v nezaměstnanosti.

Pokud bude chystaný zákon schválený, neměl by tudíž postrádat úpravy, které by řešily nejenom výše uvedené, ale i mnohé další sociální aspekty této činnosti, nemluvě o dalších aspektech zdravotních, bezpečnostních a jiných.

4.2 Právní aspekty legalizace prostituce

Důvodová zpráva navrhovaného zákona o regulaci prostituce uvádí na str. 33 a 34, že z problémů souvisejících s prostitucí navrhovaný zákon omezuje organizovaný zločin a nedobrovolnou prostituci, chrání osoby mladší 18 let před jakoukoliv formou prostituce a pohlavního zneužití, ochraňuje mravnost, atd. Cílem nové úpravy je, mimo jiného, „chránit základní zájmy, kterými jsou ochrana mravnosti, ochrana veřejného pořádku, bezpečnost, nerušený výkon práva na bydlení“, „reglementací prostituce minimalizovat počet osob,

kteří jsou k prostituci nuceny násilím“, „zakázat vykonávání prostituce osobám mladším 18 let“, „omezit trestnou a další protiprávní činnost, která souvisí s prostitucí“, a další.

Návrh zákona o regulaci prostituce reguluje všechna tři místa, kde je možné prostituci vykonávat, když v § 4 kompletně zakazuje pouliční prostituci („Provozování prostituce a její využívání na veřejných prostranstvích se zakazuje, přičemž nesmí být z veřejného prostranství ani viditelné.“), legalizuje provoz zařízení k provozování prostituce (§ 18), a výrazně omezuje možnost vykonávat prostituci na privátech. Pouliční prostituce je často považována za nejnebezpečnější formu prostituce a osoby nabízející a poskytující prostituci na ulici se v rámci všech sexuálních pracovníků ocitají na naprostém okraji společnosti. Formy prostituce umožněné navrhovaným zákonem jsou však pro tyto osoby zcela nereálné. Vzhledem k tomu, že návrh nijak neřeší jiné alternativy k pouliční prostituci, je nanejvýš pravděpodobné, že by se sexuální pracovníci z ulice ocitli na místech neobydlených a neosvětlených, kde by byli vystaveni zvýšenému riziku fyzického násilí. Jako ilegální pracovníci by v takovém případě navíc nepožívaly žádnou právní ochranu.

Co se týká zařízení k provozování prostituce, návrh zákona zde v podstatě legalizuje a reguluje jednání, které bylo dosud trestné jako kuplířství. Zároveň ale vytváří ohledně trestného činu kuplířství právní nejistotu, neboť již neobsahuje dříve navrhovanou novelu trestního zákoníku, kterou by byl trestný čin kuplířství zrušen či výrazně změněn.

Návrh zákona reguluje a výrazně omezuje výkon prostituce na privátech, čímž fakticky negativně zasahuje do jedné z dosud nejbezpečnějších forem prostituce. Návrh stanoví, že prostituci je možné vykonávat v „prostoru, který je podle rozhodnutí stavebního úřadu určen k bydlení“ na základě zvláštního povolení, k čemuž stanoví řadu podmínek. Zaprvé tam, kde jde o priváty v pronajatých bytech, bude muset být doložen souhlas vlastníka prostoru (§ 26 odst. 3). Lze očekávat, že mnoho vlastníků tento souhlas nedá, anebo nasadí nájem, který nebude pro osoby provozující prostituci únosný. Podobně povinnost provozovatele prostoru zajistit, že „prostituce bude provozována pouze jím“ (§ 29 odst. 1 písm. a)) zvyšuje nebezpečí pro osoby provozující prostituci, které tuto činnost často vykonávají v privátech ve dvojicích či skupinách, aby si zajistily větší bezpečí při styku s klientem. Vpravdě absurditou navrhovaného zákona je pak ustanovení § 29 odst. 1 písm. e), který stipuluje povinnost provozovatele prostoru takto: „zajistit, aby nabízení prostituce provozované v prostoru nevzbuzovalo veřejné pohoršení, nenarušovalo veřejný pořádek, nesnižovalo lidskou důstojnost a neobsahovalo prvky pornografie, násilí nebo prvky vyu-

živající motivu strachu.“ Jen stěží si však lze představit povolání, které by se atributům blížilo více, než prostituce ve všech očekávaných legálních podobách.

Zatím poslední verze návrhu zákona nadále zachovává povinnost sexuálních pracovníků absolvovat pravidelné zdravotní prohlídky, a to navzdory všeobecné kritice a skutečnosti, že v zemích, kde je prostituce legální, takováto zákonná úprava neexistuje. Odpůrci tohoto ustanovení namítají, že osvědčení o lékařské prohlídce vypovídá pouze o tom, co bylo, neboť osoba se může nakazit hned při prvním styku po vyšetření a nemoc nevědomky šířit dál. Navíc, jak již bylo zmíněno v části 4.1 této práce, povinnost prohlídek se vztahuje pouze na poskytovatele sexuálních služeb, nikoliv na jejich zákazníky. A nelze opominout také skutečnost, že prostituujícím s platným lékařským osvědčením hrozí zvýšené riziko nátlaku ze strany klientů na nechráněný sex.

Návrh zákona počítá s tím, že každá osoba oprávněná provozovat prostituci se bude prokazovat průkazem (§ 15), který je dle § 17 odst. 2 písm. b) povinna „na požádání předložit na místě průkaz osobě, která hodlá využít nebo využila jejich služeb“. Zde opět spočívá riziko pro osoby provozující prostituci, neboť obdobná povinnost na straně klienta chybí.

Vzhledem k výše zmíněným i jiným ustanovením navrhovaného zákona (např. § 39 Přestupky) lze dojít k závěru, že pokud by byl zákon o regulaci prostituce přijatý ve své zatím poslední podobě, dojde z právního hlediska k vyšší právní ochraně osob poskytujících prostituci, avšak na druhé straně budou tyto osoby čelit daleko většímu tlaku a znevýhodnění na trhu, jelikož jejich postavení, v tuto chvíli již zákonem upravené, bude ve vztahu k zákazníkovi (průkaz, lékařské prohlídky) i vůči úřadům (provozovna, sankce) v zásadě nevýhodné, mnohdy až diskriminující. Návrh neřeší ani trestnou činnost spojenou s prostitucí (např. obchodování s lidmi, násilí páchané na osobách provozujících prostituci) a nezabývá se ani sociálními problémy, které k prostituci vedou.

Dle názorů odborníků na danou problematiku navrhovaný zákon nehájí práva těch nejslabších, tj. osob v prostituci, ale stojí spíše na straně kuplířů, klientů a orgánů veřejné správy. Navíc je zákon předkládán společně s návrhem na udělení souhlasu s výpovědí Úmluvy o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob, což někteří dokonce označují za jednoznačně nebezpečné.

4.3 Využití prostituce v sociálních službách

Práce v sexbyznysu není až na drobné výjimky celoživotním zaměstnáním. Největší zájem je o mladší ženy a vzhledem k velké konkurenci v oboru se dříve či později objeví nevyhnutelná otázka, jak se živit dál.

Někteří sexuální zaměstnanci mají zájem pokračovat ve stejném oboru, i když by s tím byla spojená jiná pozice. V případě schválení zákona o regulaci prostituce by si nově mohly zakládat soukromé kluby, tedy „zařízení k provozování prostituce“ ve smyslu § 18 navrhovaného zákona.

Další, v České republice zcela novou možností uplatnění osob nabízejících sexuální služby je práce či profese sexuální asistentky (intimní asistentky). Tato forma zaměstnání, běžná např. ve Švýcarsku a Německu, se v ČR objevila na sklonku roku 2015, kdy organizace R-R vydala pěti prvním ženám certifikát opravňující nabízet jejich služby coby sexuální asistentky. Náplní jejich práce jsou podpůrné aktivity pro osoby s handicapem, kterým asistentky pomáhají prožívat jejich sexuální potřeby. Služba se obecně nazývá sexuální asistence či sexuální doprovázení a klienti za ni platí maximálně 1200 Kč za hodinu. Sexuální asistenci si aktivně hledají sami klienti, přičemž drtivou většinu z nich tvoří heterosexuálně orientovaní muži. Občas dokonce asistentku či asistenta vyhledá rodina postižené osoby.

Z hlediska sexuální asistence se rozlišuje asistence pasivní a aktivní. Do pasivní sexuální asistence, v České republice zvané též intimní asistence (odtud intimní asistent/ka), spadá obstarání podpůrných (erotických apod.) pomůcek pro handicapované osoby, zajištění intimního prostoru, sexuální poradenství, semináře, zprostředkování kontaktu na aktivního sexuálního asistenta, apod. Jedná se tedy o tzv. bezkontaktní pomoc. Aktivní sexuální asistence zahrnuje veškeré formy aktivní sexuální interakce, včetně pomoci při masturbaci, pomoci pohybově postiženému páru při pohlavním styku, erotická masáž a další formy pomoci. Sexuálními asistenty jsou muži i ženy z řad fyzioterapeutů a pečovatelů, nicméně zcela logicky je tato role nejvhodnější pro poučené, stále aktivní nebo bývalé sexuální pracovnice a pracovníky.

Každý sexuální asistent se tedy může handicapované osoby dotýkat, může s ní provozovat sex, ale vše je podřízeno přání a potřebám doprovázeného klienta. Škála nabízených či požadovaných služeb je však velice pestrá. Některé klienti si jen potřebují osvojit rozdíly mezi mužem a ženou, naučit se hovořit o intimních záležitostech, popsat své intimní potřeby, naučit se jak používat antikoncepci či sexuální pomůcky a podobně, zatímco

jiní touží po erotické či přímo genitální masáži, o pomoc při masturbaci, standardní pohlavní styk, ale i méně obvyklé praktiky, jako je anální sex, sado-maso, fetiš a spousta jiných. Neobvyklé není ani poradenství po telefonu či po internetu.

Přínos sexuální asistence, či sexuálního doprovázení, je nesporný. V případě mentálně postižených klientů je významným faktorem při ventilaci sexuálního napětí, které může ve své extrémní podobě vyvolávat agresi a násilí. Jelikož není primárním hlediskem ze strany asistentů finanční odměna, stává se tato služba lidštvější a oproti běžné prostituci obsahuje daleko větší míru respektu ke klientovi.

4.4 Možnosti sociální pedagogiky při resocializaci osob zabývajících se prostitucí

Dle Šubrt³⁸ se prostitute řadí mezi negativní sociální deviace, respektive mezi jejich krajní formu, tedy mezi sociálně patologické jevy. Při pohledu na prostituci – respektive prostitutky a prostitutky – z hlediska prevence a terapie, se tak jako vhodný nástroj nabízí právě sociální pedagogika, jejímž posláním je sociálně působit na všechny, kdo nejsou schopni poradit si se svojí komplikovanou životní dráhou. Kraus³⁹ zastává názor, že cílem sociální pedagogiky je pomoci lidem k optimálnímu způsobu života a zajistit soulad mezi nimi a společností. Ovšem aby bylo komu pomáhat, musí existovat někdo, kdo tuto pomoc vyžaduje a uvítá.

Vycházíme-li z tvrzení, že devět z deseti prostitutek by svět sexbyznysu chtělo opustit, pak se zde v případě legalizace prostituce otevírá poměrně široká možnost pro sociální pedagogiku. Okamžikem schválení navrhovaného zákona o regulaci prostituce a jeho nabytí účinnosti by totiž odpadly poslední jistoty, které jsou pro mnoho žen provozujících prostituci klíčové. Ať už by šlo o ztrátu jejich anonymity (podle výzkumu organizace R-R se prozrazení své identity nejvíce bojí cizinky, které v České republice působí nelegálně a ani by své služby zlegalizovat jen tak nemohly) nebo jiný důvod, osoby, které by svět sexbyznysu opouštěly, by nutně potřebovaly najít možnost, jak a kde se realizovat.

---

³⁸ ŠUBRT, Jiří a kol. *Soudobá sociologie II – Teorie sociálního jednání a sociální struktury*. Praha: Karolinum, 2008. ISBN 978-80-246-1413-7.

³⁹ KRAUS, Blahoslav. *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-383-3

V současné době pomáhá lidem opouštějícím svět prodejného sexu hned několik organizací, včetně uskupení La Strada, Ulice, ROZKOŠ bez RIZIKA, které ženám pomáhají v oblasti pracovního poradenství i jiných. (Zde je třeba zmínit, že ženský rod je v tomto případě na místě, poněvadž cílovou skupinou jsou v drtivé většině případů právě ženy.) Ze světových výzkumů vyplývá, že opuštění světa prostituce není jednoduché, jelikož jde o dlouhodobý proces vyžadující celkovou změnu životního stylu. Dle Šmídové a kol.⁴⁰ jsou ukončování sexbyznysu a přechod na trh práce „procesy, které nemusí probíhat současně a jsou ohroženy nebezpečím selhání.“ Proto je nanejvýš žádoucí, aby měly ženy, které se rozhodly skončit s prostitucí, možnost vyhledat odbornou pomoc a dostalo se jim potřebné podpory.

Na tomto místě se tak rodí výzva pro sociální pedagogiku, neboť pro kýžené začlenění do běžného života bývalých sexuálních pracovníků (i pracovníků) je třeba pomoci jim s mnoha aspekty všedního života. Paradoxně se přitom někdejší poskytovatelé služeb stávají klienty, kteří se učí překonávat nové byrokratické překážky, ale také v mnoha případech potřebují nabýt novou sebedůvěru a získat podporu k dalším krokům. Sociální pedagog zde čelí hned několika faktorům současně: končící prostitutky mají většinou zakořeněnou nenávist vůči mužům nebo jsou jimi zcela znechuceny; mnohé trpí posttraumatickým syndromem, odnášejí si zkušenosti s pohlavně přenosnými chorobami či přímo nějakou chorobou trpí (např. AIDS), a za své praxe se nevyhnuly ani fyzickému násilí; a v neposlední řadě odcházejí s vědomím, že jejich doposud relativně snadné a rychlé výděly jsou nadále minulostí, přičemž budoucnost bývá naplněna obavami z nižšího příjmu, případně zda se jim vůbec podaří najít nové zaměstnání. Sociální pedagog tak musí zaujmout nejenom roli poradní, ale do jisté míry i terapeutickou. Osoby toužící po resocializaci si mnohdy neuvědomují skutečnou hodnotu peněz, jsou závislé na drogách, nemají žádné kamarády mimo svět sexbyznysu, trpí nízkým sebevědomím, jejich styl komunikace (verbální i neverbální) neodpovídá společnosti, do níž by se měly začlenit. Je tudíž třeba nejenom koordinovat jejich další kroky ve vztahu k úřadům a dalším institucím, ale také je na tyto kroky náležitě připravit.

Na rozdíl od právní úpravy prostituce navrhované v České republice, se právní předpisy zákonů o prostituci v Nizozemí a Německu explicitně zabývají i možností odcho-

---

⁴⁰ Šmídová, Lucie, Jana POLÁKOVÁ, Hana MALINOVÁ a kol. *Ze sexbyznysu na trh práce?* Brno: ROZKOŠ bez RIZIKA, 2011. Str. 51. ISBN 978-80-260-4963-0

du sexuálních pracovníků ze sexbyznysu, přičemž v obou zemích je patrná snaha o zlepšení podmínek pro odchod z tohoto oboru podnikání. Aktuálním výsledkem jsou tzv. exitové programy (*exit programs*), které mají za úkol pomáhat prostitutkám a prostitutům, již se rozhodli pro jiný život.

Aplikovat sociální pedagogiku (jeden z nejmladších vědních oborů) na prostituci (nejstarší řemeslo lidstva) je výzvou moderní doby, která má přirozenou tendenci pomáhat všem znevýhodněným skupinám. Ze strany sociální pedagogiky přitom doposud neexistují zavedené postupy ani specializované programy na pomoc při resocializaci lidí zabývajících se prostitucí. Veškeré dosavadní snahy v zemích, kde se touto problematikou již delší dobu zabývají (např. v Dánsku), probíhají v podobě neustálých pokusů a snah. Žádný ucelený a léty prověřený program sociální pedagogiky ve vztahu k prostituci neexistuje, nicméně je jisté, že právě sociální pedagogika je vědou, která by na tomto poli měla v budoucnu najít své pevné místo.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 CÍL PRÁCE A VÝZKUMNÉ OTÁZKY

5.1 Cíl práce

Cílem praktické části práce je zjistit, jaké jsou sociální aspekty legalizace prostituce z hlediska osob pracujících v sexbyznysu, jak by legalizace prostituce ovlivnila jejich další činnost a zda existuje možnost resocializace osob zabývajících se prostitucí.

5.2 Výzkumné otázky

V souvislosti s cílem této bakalářské práce byly stanoveny následující výzkumné otázky:

- 1) Mohly by mít osoby nabízející sexuální služby za účelem zisku na legalizaci své činnosti zájem?
- 2) Jaké existují možnosti využití služby prostitutek a prostitutů v sociálních službách?
- 3) Existuje možnost využití sociální pedagogiky při resocializaci osob zabývajících se prostitucí?

6 METODIKA PRÁCE

Pro sběr výchozích dat byla použita induktivní metoda kvalitativní výzkumné strategie. Získaná data byla nejprve zpracována a poté tříděna. Podle Gavory je cílem kvalitativního výzkumu „porozumět lidem a událostem v jejich životě. Kvalitativní výzkumníci se soustředí spíše na subjektivní svět osob.“⁴¹ Strauss k tomu uvádí, že se jedná o výzkum týkající se života lidí, jejich příběhů, chování nebo vzájemných vztahů.⁴²

V rámci výzkumu jsem použil metodu nestrukturovaného hloubkového rozhovoru, která je vhodná zejména v situacích, kdy respondent pochází z kulturně odlišného prostředí. Struktura rozhovoru není předem známá, pořadí otázek není pevně dané a výsledek mnohdy přinese nečekané informace. V případě narativního rozhovoru, který byl v tomto případě aplikovaný, šlo o volné vyprávění respondentů, kteří pocházeli ze zkoumaného prostředí, a tudíž byli schopni o dané problematice podat zasvěcené informace.

Samotný narativní rozhovor je „specifická podoba volného rozhovoru, kdy je jedinec vybídnut, aby volně vyprávěl o nějakém tématu, o životní události, zážitku, příběhu aj. Své vyprávění buduje z informačních segmentů, které na sebe smysluplně navazují, ať už chronologicky, obsahově nebo jiným způsobem, tudíž tato sdělení, o běžném osobním životě, mají určité konstantní a obecné struktury. Předpokládá se, že volné vyprávění odhalí subjektivní zkušenosti, což pomocí přímého dotazování nejde. Povoleno je ptát se otázkou „proč?“, to vede k podrobnějšímu vyprávění, popřípadě vysvětlení.“⁴³

Narativní rozhovor jsem rozdělil na dvě části. První představuje hlavní vyprávění respondenta a daná osoba při ní volnou formou hovoří na předem určené téma. Druhou fází je následné dotazování z mé strany, tj. ze strany výzkumníka. V průběhu dotazování jsem kladl internální i externální otázky k problematice toho, co již bylo sděleno, respektive otázky motivované snahou najít odpovědi důležité pro výzkum, které během vyprávění nezazněly.

---

⁴¹ GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Překlad Vladimír Jůva. Brno: Paido, 2000. Edice pedagogické literatury. Str. 142. ISBN 80-859-3179-6

⁴² STRAUSS, Anselm L. - CORBIN, Juliet. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. 1. Boskovice: Albert, 1999. ISBN 808583460X

⁴³ REICHEL, Jiří. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada, 2009. ISBN 9788024730066

6.1 Výzkumný soubor

Výzkumný soubor, tedy skupinu dotazovaných, tvořilo šest respondentů, z toho čtyři ženy a dva muži, kteří se zabývají prostitucí. Skupina byla vytvořena metodou takzvaného „samovýběru“, který je nanejvýš vhodný pro těžko dostupné populace s vnitřní strukturou. Při této metodě je nejprve třeba oslovit možné účastníky výzkumu a ponechat na jejich vůli, zda se zapojí, či nikoliv.⁴⁴

Vzhledem k tématu, cílům mé práce a výzkumným otázkám jsem přesvědčen, že zvolený kvalitativní výzkum byl nejvhodnější výzkumnou metodou. Při samotném výzkumu mi byl velice nápomocný prostitut Karel (viz podkapitola 6.3.1), s nímž se znám osobně a který mně zprostředkoval kontakt s jeho známými ze sexbyznysu. Jedině díky Karlovi bylo možné navázat s potenciálními respondenty kontakt. Všichni lidé pracující v tomto oboru si totiž úzkostlivě střeží svoji anonymitu a nechtějí se účastnit jakýchkoliv anket, neřkuli výzkumů. Všechny dotazované jsem ubezpečil, že jejich identita bude ve výzkumu utajena. Z toho důvodu jsme se také předem dohodli na jménu, pod jakým budou navenek vystupovat. Všem jsem také vysvětlil, jak budu nakládat s informacemi získanými z našich rozhovorů. Naše setkání poté probíhala na neutrálních místech, která si většinou volili sami dotazovaní.

6.2 Analýza dat

Nejprve jsem získané rozhovory posoudil metodou vytváření trsů, která je induktivní a slouží k vytváření kategorií z odpovědí (vyprávění) respondentů. Metoda vytváření trsů spočívá v uspořádání dat (výroků) na základě jejich podobnosti (tj. překryvu), který může být například prostorový, tematický, ale i časový a jiný. Pomocí kategorizace zvolených základních jednotek jsem tak vytvořil jednotky obecnější.

6.3 Stručné kazuistiky respondentů

V následující části budou představeny stručné kazuistiky jednotlivých respondentů, aby bylo možné posoudit prostředí, ve kterém se nacházejí. Uvedené informace jsou přímým výsledkem narativního rozhovoru.

---

⁴⁴ MIOVSKÝ, Michal. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1362-4.

6.3.1 Karel

Karlovi je 42 let. Nikdy nebyl ženatý, děti má, ale nestýká se s nimi. Vystudoval vysokou školu. Je homosexuál. V sexbyznysu působil 15 let.

Ještě za studií na vysoké škole byl Karel heterosexuálně zaměřený, ovšem už tehdy se u něho projevovala zvýšená chuť na sex. „Do školy jsem moc nechodil. Raději jsem dopoledne obcházel byty ženských v domácnostech, co měli své chlapy v práci. Odpoledne jsem pak nabíral síly na večer na kolejích. To už ale nešlo jen o ženský. Měli jsme na kolejích veřejnou kopírku a tam jsme kolikrát dělali dlouho do noci. Hned vedle fungoval klub, kam se chodilo, když jsme kopírku zavřeli.“ Kombinace sexuálního apetytu a nedostatku peněz přivedla Karla na swingers party, které se odehrávaly v sousedním městě. „Pořádal to tam jeden doktor s manželkou, taky doktorkou. Vždycky, když jsem k nim přijel, zalezl jsem napřed do vany, pořádné vířivky, dal jsem si večeri a pak se šlo na věc. Mezitím už taky dorazili další. Doktor nevěděl, co s penězma, a tak jsem si tam připadal jako v ráji. Zpátky na koleje jsem pak přijížděl ráno s kapsama plnýma jídla a sem tam se mně podařilo dorazit i s flaškou.“ Karlova matka o aktivitách svého syna neměla nejmenší tušení.

Po několika měsících nevázaného života se Karlova situace začala komplikovat. Jedna z vdaných žen, za nimiž dopoledne docházel, otěhotněla a dítě narozené o několik měsíců později mělo výrazné Karlovy rysy. „Byla to blondýna, ten její taky blondák, a najednou se jim narodí kluk s rezatýma vlasama. No prostě průšvih.“ Pak přišla rána od známých lékařů, kteří Karla přemluvili k natočení intimního videa. „Potom mně začali tlačit, abych vyjel do Maroka a něco jim odtama přivezl. Jasně, že jeli na drogách. Vyhrožovali, že když jim to nepřivezu, ukážou to video mámě.“

Karel tehdy do Maroka nevyjel a raději se vším seznámil svou matku. Když tak přišel o oblíbené swingers party, začal hledat sexuální uspokojení jinde. Náhodné sexuální partnerky nacházel na diskotékách a občas se dokonce stalo, že se ráno probudil s těžkou kocovinou vedle postaršího muže. Tehdy Karlovi nastalo období, kdy s oblibou prohlašoval, že „když to není žirafa, tak je mi to jedno.“ Nakonec v sobě Karel objevil homosexuální orientaci a ženy nadobro opustil. Vystřídal několik stálejších partnerů, ale poté se definitivně usadil v hlavním městě jako luxusní prostitut.

6.3.2 Gabča

Gabča pochází ze Slovenska, ale je občankou České republiky. Má 33 let. Ještě na Slovensku vystudovala obchodní akademii, je svobodná a má dvě děti. V sexbyznysu působí 15 let.

„Už jako malá jsem byla ráda středem pozornosti. Měla jsem pocit, že jsem výjimečná a čekala jsem, že mě každý bude obdivovat.“ Jakmile se naskytla první příležitost, začala si Gabča svým vzhledem vydělávat. Měla velké ambice proniknout na poli modelingu a přemýšlela o kariéře v zahraničí.

„Když už jsem konečně oslavila 18, nemohl mě doma nikdo udržet. Odpověděla jsem na první inzerát a vyrazila do Itálie dělat modelku.“ Skončila jako barmanka a vzhledem k její vizáži přišla za krátký čas nabídka dělat společnici. Gabča pochází z chudé rodiny a od malička toužila dosáhnout stavu, kdy nebude muset řešit peníze, „takže když přišla nabídka dělat společnici, všechno jsem si spočítala a kývla.“ Tehdy se ještě o prostituci nejednalo, nicméně netrvalo dlouho a prostitutkou se stala. „Zvykla jsem si na pohodlí a jednoduchý život, který mi sex zaručoval. Najednou jsem si mohla koupit a dovolit úplně všechno, co jsem chtěla. Stačilo jen občas zavřít oči a vydržet.“

Gabča pracuje v sexbyznysu dodnes. Je samoživitelkou, má dvě malé děti a prozatím ještě stíhá práci v erotickém klubu. Okolí o její skutečné profesi neví. Oficiální verze, kterou Gabča šíří, je, že pracuje jako barmanka.

6.3.3 Eliška

Eliška má 20 let. Pochází z jedné moravské vesnice, odkud ještě nedávno dojížděla do neďalekého města na gymnázium. Je svobodná, bez dětí. V sexbyznysu působí 3 roky.

Eliška vždy těžila z toho, že vypadala starší a „navíc jsem vždy cítila, že jsem pro muže přitažlivá.“ Nikdy jí také nečinilo potíže rozumět informačním technologiím a na sociálních sítích byla jako doma, takže nepřekvapí, že si už v patnácti letech založila svůj první blog a s ním i erotický chat. Na síti vystavovala své erotické fotografie a pomocí webové kamery natáčela erotické pózy.

V současné době provozuje Eliška již třetím rokem sex po internetu. Její motivací je přivydělat si peníze navíc a údajně to nejsou malé peníze. Žije sama v bytě, který si díky svým dosavadním výdělkům mohla dovolit pronajmout. V průměru obslouží asi 1-2 zákazníkyně denně. Eliška souhlasí s legalizací prostituce.

6.3.4 Marie

Marie je české národnosti. Je jí 30 let. Je vyučena, svobodná, bez dětí. V sexbyznysu působí 13 let.

Sex objevila již v první třídě, kdy poprvé masturbovala. První sexuální styk prožila ve třinácti letech. Svět sexbyznysu přitom vnímala odjakživa, protože měli být v oblasti, kde stálo několik erotických klubů a kde se po ulicích promenovaly prostitutky. „Když mi bylo sedmnáct, nabídla mně kámoška, abych s ní vyrazila ven. Dělalý jsme v Německu lesbický představení a braly za to neskutečný prachy.“ Tehdy Marie definitivně pochopila, že si sexem může takové vydělat peníze, na něž v jiném oboru při svém vzdělání v žádném případě nedosáhne.

Marie se postupně vypracovala na luxusní prostitutku. Za své služby však už nebrala jenom finanční odměnu, ale nechávala si platit také luxusními drogami. Šňupala kokain, chodila do vybraných restaurací a všude se pohybovala taxíky. Postupně jí však začaly ovládat drogy, které tou dobou brala každý den. Trpěla halucinacemi a reálný svět se jí definitivně začal vzdalovat. Když skončila na pervitinu, přišla o poslední klienty. Ze závislosti se však nakonec s pomocí rodičů dostala, nicméně svět sexbyznysu opustit nedokázala.

Dnes Marie pracuje v erotickém klubu. Za den průměrně přijme 1-2 zákazníky při ceně kolem 1000-3000 Kč za jeden výkon. Z organizací specializovaných na pomoc lidem v sexbyznysu doposud využila ROZKOŠ bez RIZIKA.

6.3.5 Alice

Alice je studentkou vysoké školy. Je bezdětná, stálého partnera nemá. Je jí 21 let a v sexbyznysu se pohybuje rok a půl.

Alice pochází z dobře zavedené, slušné a věřící rodiny. Prožila bezproblémové dětství, vystudovala gymnázium a poté se přihlásila na vysokou školu. „Naši mně platí kolej a dávají i nějaký to kapesný, což by možná stačilo, ale chtěla jsem víc.“ Po nástupu na vysokou školu si proto začala hledat nějakou práci, kterou by mohla vykonávat a zároveň docházet na přednášky. „Neplánovala jsem, že se stanu společnicí, ale když jsem zjistila, kolik bych dostala za brigádu v supermarketu, měla jsem jasno. Je docela rozdíl dělat za 75 Kč na hodinu nebo za tři tisíce.“

Pronajala si vlastní byt, kam si vodí své klienty. „Záleží jenom na mně, kdy, s kým a za kolik se tady sejdu.“ Alice svoji práci rozhodně nepovažuje za prostituci. Sama sebe označuje za společnici a o své budoucí kariéře má prozatím jasno. „Jak dodělám školu, skončím s tím a půjdu dělat auditorku.“

6.3.6 Erno

Erno se od svých patnácti let žíví jako homosexuální prostitut, ačkoliv je jako většina prostitutů heterosexuál. Má 20 let.

Erno pochází z rozvedené rodiny. „Otec skončil v kriminále, když mně byly čtyři, a potom už se k nám nevrátil. Matka nestíhala, byla na piku, a já s kámošema zevloval.“ Svou první cigaretu s marihuanou okusil Erno v partě, když mu bylo 13 let. Poměrně krátce nato začal experimentovat s tvrdšími drogami, včetně pervitinu a posléze i heroinu. Peníze sháněl, kde to jen bylo možné. Nakonec skončil jako prostitut. „To mně bylo patnáct. Práce bylo dost. Když je ti tak málo, tak se moc ani nezastavíš.“ Jeho klienty byli zejména starší muži, kteří vyžadovali zejména manuální stimulaci, orální, ale i anální sex. „Když mně to jeden poprvý udělal do zadku, bylo to hnusný, ale dostal sem za to víc lováků.“

Dnes je Ernovi dvacet let, je stále závislý na drogách, ovšem peníze už tak snadno nezískává. „Jak je ti přes vosumnáct, seš starej. A konkurence je strašně veliká.“ Navzdory své situaci Erno doposud nevyužil žádnou ze specializovaných organizací nabízejících pomoc lidem ze sexbyznysu.

6.4 Hodnocení výzkumných otázek

Výzkumná otázka č. 1

Mohly by mít osoby nabízející sexuální služby za účelem zisku na legalizaci své činnosti zájem?

Tabulka 1: Znak, který způsobil prostituční chování

Respondent(ka)	Karel	Gabča	Eliška	Marie	Alice	Erno
Hodnocený znak						
Narušené prostředí primární rodiny	x	–	x	x	–	x
Drogová závislost	–	–	–	–	–	x
Doporučení známé osoby	x	–	–	x	–	x
Inzerce	–	x	–	–	–	–
Sex coby koníček	x	–	x	x	x	–
Finanční tíseň	–	–	–	–	–	x
Velmi snadný zisk	x	x	x	x	x	x

Zdroj: Vlastní výzkum

Narušení primární rodiny bylo jednou z příčin prostitučního chování u čtyř respondentů. Pod pojmem „narušení primární rodiny“ se rozumí neúplná rodina (Karel, Erno), ale i rodina s nevalným zájmem o činnost svých dětí (Eliška, Marie). Žádný z respondentů však nežil v rodině, kde by se objevovaly nějaké patologické jevy. Narušená rodina v jejich případech znamenala spíše rozvedené rodiče nebo nulový zájem ze strany rodičů o život svých dětí, byť materiálně slušně zabezpečených. *Žil jsem na vesnici s mámou a dvěma bráchy. Naši byli rozvedení. Máma měla spoustu práce kolem domu, měli jsme menší hospodářství, a my museli pořád pomáhat. Když jsem pak moh' odjet na koleje, byl jsem najednou ve svém.* (Karel) *Byla jsem pořád doma, nikam jsem nesměla, a tak jsem co chvíli seděla na počítači. Sociální sítě, to byl můj svět. Svůj první blog jsem měla už v patnácti.* (Eliška).

Bydleli jsme v ulici, kde stálo pár sexklubů a holky šlapaly chodník. Přišlo mně to normální. (Marie) Otec skončil v kriminále, když mně byly čtyři...Matka nestíhala, byla na piku, a já s kámošema zevloval. (Erno)

Drogová závislost dohnala k prostituci jednoho respondenta (Erno), ačkoliv dlouhodobější zkušenosti s drogami mají hned tři respondenti. *Když jsem šňupala kokain, tak to ještě šlo, ale bylo toho čím dál víc a začalo mně to lízt pěkně do peněz...Pak jsem skončila na perníku. A to už bylo hodně zlé. Najednou o mě přestal být zájem...Dostala jsem se z toho díky tátovi a mámě. (Marie) Někdy ve třinácti jsem měl prvního jointa. Na poprvé nic moc, jen si vzpomínám, jak jsem se pořád hihňal...Potom kdosi do party přinesl piko...skončil jsem na heroinu a neměl lováče, za který bych si to kupoval. (Erno)*

Na doporučení známé osoby, začali s prostitucí tři respondenti. *Na vejšce jsem běhal po bytech za ženskejma, co měly chlapy v práci. To ještě nebylo za peníze. Jednoduše mně to bavilo...swingers party byly docela fajn a hlavně jsem se u doktora vždycky pořádně najed', což na kolejích nebyvalo pravidlem...S chlapama za peníze jsem si začal až v Praze. Nalákal mě tam jeden z těch, co chodili k doktorovi na swingers. (Karel) Když mi bylo sedmnáct, nabídla mně kámoška, abych s ní vyrazila ven. Dělalý jsme v Německu lesbický představení. (Marie) Kluci z party pořád říkali, že chodí kamsi „na kšeft“. Neměl jsem páru, co to znamená, ale chodili pěkně voblečený, lováče jim nechyběly, a přitom ani jeden nekrad'. Ptal jsem se jich, kde na to berou, a oni, že jestli mám zájem, ať se k nim přidám. (Erno)*

Na základě inzerátu pronikla do světa sexbyznysu ze všech dotazovaných pouze Gabča. *Když už jsem konečně oslavila osmnáct, nemohl mě doma nikdo udržet. Odpověděla jsem na první inzerát a vyrazila do Itálie dělat modelku.*

Sex coby koníček stál u zrodu kariéry prostitutek a prostitutů v případě čtyř respondentů. Gabča provozovala prostituci čistě ze zjištěných důvodů. Jediným, kdo si sex za peníze vyloženě neužíval, byl Erno. *Chtěli po mně, abych jim vyhonil péro. Dost blbá představa, ale když zavřeš oči, tak do de, a postupně si zvykneš...Když mně to jeden poprvý udělal do zadku, bylo to hnusný, ale dostal sem za to víc lováčů (Erno). Jednoduše mně to bavilo...swingers party byly docela fajn a hlavně jsem se u doktora vždycky pořádně najed' (Karel) Ráda se předvádím před kamerou a je mi jedno, kdo je na druhé straně. (Eliška) Poprvé jsem si to udělala už v první třídě...prvního chlapa jsem měla ve třinácti, potom*

přišli další a já pořád neměla dost. (Marie) Sex za peníze mám jenom jako koníček. Prostě tak, na přilepšenou, a taky mě to baví.. (Alice)

Kvůli finanční tísní začal prostituovat jen jeden respondent. *Skončil jsem na heroinu a neměl lováče, za který bych si to kupoval. Krad' sem po obchodech, ale pak mě několikrát chytli. (Erno)*

Velmi snadný finanční zisk uvádějí jako příčinu prostituce všichni respondenti. *Dělaly jsme v Německu lesbický představení a braly za to neskutečný prachy. (Marie) Neplánovala jsem, že se stanu společnicí, ale když jsem zjistila, kolik bych dostala za brigádu v supermarketu, měla jsem jasno. Je docela rozdíl dělat za 75 Kč na hodinu nebo za tři tisíce. (Alice)*

Tabulka 2: Charakteristika prostituční kariéry

Respondent(ka)	Karel	Gabča	Eliška	Marie	Alice	Erno
Hodnocený znak						
Okolí ví o jeho/její kariéře	x	–	–	x	–	x
Vybírá si své zákazníky	–	–	x	–	x	–
Používá přezdívku	–	x	x	x	x	–
Používá ochranné pomůcky	x	x	–	x	x	–
Chodí na lékařské prohlídky	–	x	–	x	x	–
Má děti	x	x	–	–	–	–

Zdroj: Vlastní výzkum

Jen v případě tří respondentů má okolí, tedy jejich rodina a přátelé, povědomí o jejich kariéře. *Vždycky jsem to tajil, ale potom mě začali tlačit, abych jel do Maroka a něco jim od-tama přivezl...raději jsem proto zajel za mámou a všechno jí řekl. (Karel) Naši to pochopitelně neví a neříkám to ani na škole. Ale určitě nejsem sama, kdo to u nás takhle dělá. Vím nejmíň o dvou holkách, který jedou v tom samým. (Alice)*

Své zákaznicky si vybírají, přesněji mají možnost si vybírat jen dva respondenti. *Víš co, žiju sama v bytě, mám tam rychlý připojení a úplnej klid. A když se mně někdo nelíbí, tak ho prostě nevezmu.* (Eliška) *Mám svůj byt a záleží jenom na mně, kdy, s kým a za kolik se tady sejdu* (Alice)

Ze všech dotazovaných respondentů nevyužívají přezdívku jen dva. *Je mi jedno, kdo mě pozná. Dělán v Praze na privátě a rodinu mám daleko.* (Karel) *Všem je jasný, co dělám, tak co bych se schovával?* (Erno)

Ochranné pomůcky důsledně používají čtyři respondenti. *Chodil jsem bez gumy, ale potom jsem skončil s kapavkou. Od té doby si dávám pozor.* (Karel) *Mám děcka, nemůžu si dovolit něco chytit. Navíc v klubu je ochrana bez diskuze.* (Gabča)

Na preventivní lékařské prohlídky chodí z vlastní vůle jen tři respondenti. *Nedovolila bych si nezajít k doktorovi. Svoje klienty sice znám, ale jeden nikdy neví. Nemocí se dost bojím, tak dělám, co se dá, abych něco nechytla.* (Alice)

Dva respondenti mají děti, ovšem pouze jeden, Gabča, s nimi žije a vychovává je. *No jóó. Nějaký děcka někde budu mít, ale neznám je. Vím určitě o tom prvním, klukovi, co sem měl ještě na vejšce, ale vůbec se s ním nevidám.* (Karel) *Mám dvě děcka, čtyři a sedm let. Holka už chodí do školy, kluk je ještě ve školce. Zatím se to dá všechno zvládat, ale až budou větší, budu to muset dělat jinak.* (Marie)

Shrnutí první výzkumné otázky

Úkolem první výzkumné otázky bylo zjistit, zda by osoby nabízející sexuální služby za účelem zisku mohly mít na legalizaci své činnosti zájem. Z toho důvodu bylo nejprve nezbytné popsat znaky, které způsobily jejich prostituční chování (viz Tabulka 1 na str. 44). Z vyprávění a následných dotazů výzkumníka vyšlo najevo, že nejčastějším faktorem vyvolávajícím prostituční chování (tj. pohnutkou pro prostituční chování) je narušené prostředí primární rodiny (4 respondenti), sex coby koníček (4 respondenti), ale ze všeho nejvíce velmi snadný zisk (všech 6 respondentů).

Dále byla v rámci první výzkumné otázky zkoumána charakteristika prostituční kariéry respondentů, tedy jaká je jejich rodinná situace, sociální aspekt, respektive jaká je jejich morálka z hlediska zdravotnického. Dva respondenti mají děti, ale jeden z nich se s nimi osobně nestýká. U poloviny respondentů ví o jejich kariéře nejbližší okolí, celkem

čtyři respondenti skrývají svoji identitu za přezdívkou. Pouze dva respondenti si vybírají své zákazníky, což jim umožňuje druh nabízených služeb (sex po internetu respektive práce na privátu). Pokud jde o zdraví a prevenci, pak žádné ochranné pomůcky nepoužívají dva respondenti – v jednom případě jde o sex po internetu, kde je ochrana ve smyslu kondomu či jiných podobných pomůcek bezpředmětná. Lékařské prohlídky opakovaně absoluuje jen polovina dotazovaných.

Z důvodu dokreslení odpovědí na první výzkumnou otázku a lepšího pochopení *statusu quo* dotazovaných byla také zkoumána prostituční kariéra respondentů, tedy nejčastější druh nabízených služeb, místo provozování jejich činnosti, průměrný počet obslužených klientů za den a průměrnou cenu za jednoho klienta. Vedle výše hodnocených znaků bylo zjištěno, že:

- a) nejčastějším druhem služeb nabízených zúčastněnými respondenty je manuální stimulace (4), orální sex (4), pohlavní styk (4), anální sex (2), v jednom případě sex po internetu.
- b) nejčastěji využívaným místem k provozování prostituce je privát (3), dále klub (2) a pouze v jednom případě byla za místo výkonu označena ulice/silnice/parkoviště
- c) průměrný počet obslužených zákazníků činí 1-2 osoby za den.
- d) průměrná cena je 1001-3000 Kč (4 případy), respektive do 1000 Kč (2 případy) za jeden výkon.

Z výše uvedeného vyplývá, že respondenti nevyužívají rizikové sexuální praktiky, s výjimkou nechráněného análního sexu, který už je z hlediska medicínsko-epidemiologického považovaný za rizikový. Při výběru místa k provozování sexu dávají přednost privátním prostorám, nebo klubům, což je ovšem podmíněno schopnostmi a úrovní samotných sexuálních pracovníků.

Pro posouzení motivace výše uvedených respondentů zlegalizovat své služby ve smyslu připravovaného zákona o regulaci prostituce je zajímavý následující hrubý propočít. Vycházíme-li z odpovědí respondentů, tedy že denně obsluží v průměru 1,5 osob při průměrné ceně 2333,33 Kč za osobu, a s ohledem na průměrný počet pracovních dnů v měsíci (21,74), lze pak prostým vynásobením dojít celkové částce 76089,89 Kč za měsíc,

respektive 913079 Kč (zaokrouhleno) za rok, kterou si sexuální pracovník může vcelku reálně vydělat.

Návrh zákona o regulaci prostituce se o způsobu zdanění sexuálních pracovníků nezmiňuje, nicméně již existují návrhy, že by docházelo k placení paušální daně (tj. předem určené částky za určité období bez další administrace a účtování) dosud nspecifikované výše. Vezměme tudíž v úvahu příklady z jiných oborů živnostenského podnikání a na ně aplikovaný zákon č. 586/1992 Sb.⁴⁵ Dle § 7 odst. a) tohoto zákonného předpisu by sexuální pracovníci s ročním výdělkem nad 800000 Kč mohli uplatnit výdaje ve výši 80 % z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného. Za předpokladu, že by sexuální pracovník během prvního roku své legální podnikatelské činnosti platil odvody na zdravotní pojištění ve výši 21555 Kč/rok a sociální pojištění 26662 Kč/rok, přičemž by neuplatňoval žádné další výdaje, skončil by po uhrazení daně z příjmu fyzických osob ve výši 2550 Kč s čistým měsíčním příjmem ve výši 71859 Kč.⁴⁶

Z výše uvedených zjištění a s ohledem na povinnosti a výhody vyplývající z navrhované právní úpravy (viz příloha) je zřejmé, že osoby nabízející sexuální služby za účelem zisku by na legalizaci své činnosti zájem neměly. Hlavním důvodem je finanční hledisko (zhoršení finanční situace) a ztráta anonymity (povinná registrace).

---

⁴⁵ Zákon č. 586/1992 Sb., zákon České národní rady o daních z příjmů.

⁴⁶ Vypočteno pro zdaňovací období roku 2015

Výzkumná otázka č. 2

Jaké existují možnosti využití služby prostitutek a prostitutů v sociálních službách?

Tabulka 3: Budoucnost respondentů

Respondent(ka)	Karel	Gabča	Eliška	Marie	Alice	Erno
Hodnocený znak						
Hodlá pokračovat v prostituci nelegálně	x	–	x	–	–	x
Hodlá pokračovat v prostituci legálně	–	x	–	x	–	–
Chce si založit rodinu	–	–	x	–	x	–
Možnost pracovat jako pasivní sexuální asistent(ka)	–	x	–	x	–	–
Možnost pracovat jako aktivní sexuální asistent(ka)	–	–	–	x	–	–

Zdroj: Vlastní výzkum

Při úvahách o své budoucnosti za stavu, kdy by byl schválený návrh zákona o regulaci prostituce, by tři z respondentů odmítli registraci a pokračovali by v prostituci nelegálně. *Je mně dvaadvacát. Nějaká legalizace mně může být ukradená. (Karel) Já bych do toho nešla. Navíc si myslím, že by na mě ani nepřišli, protože mám většinu klientů zvenku. (Eliška) Co říkáš? Jako, že registrace, prohlídky u doktora a čistej rejstřík? No to nemám nárok! Navíc bych musel z ulice – a kam bych jako měl jít? (Erno)*

V případě schválení návrhu zákona o regulaci prostituce by se na legální dráhu dali dva respondenti. *Jasně, že jsem pro [legalizaci]. Nic jinýho ani neumím. Navíc kdyby to bylo normální povolání, nemusela bych se bát, že mně seberou děcka. (Gabča) Hele, já dělám v klubu, takže proč ne? Vlastně by se až tak moc nezměnilo, stejně tam chodím jako do práce. Na prohlídky k doktorovi stejně už chodím. (Marie)*

Dva respondenti by si rádi založili rodinu. *Ale jo, přemýšlím o rodině. Ted' ne, až třeba někdy po třicítce. Chtěla bych si napřed našetřit nějaký peníze, a pak do toho klidně půjdu... Chlapa bych určitě našla, ale rozhodně by to nebyl nikdo z mých klientů. (Eliška)*

Od začátku to mám tak, že si jako společnice vydělávám na vejšku a věci okolo. Jak dodělám školu, skončím s tím... Rodinu bych určitě někdy v budoucnu chtěla. Jedno, dvě děti, manžela. Prostě takovou tu klasiku. (Alice)

Po objasnění pojmu pasivní sexuální asistent(ka) a vysvětlení náplně této činnosti se k dotazu, zda by si dokázali sami sebe představit v roli asistentů, vyjádřili kladně dva respondenti. *Myslím, že to je zajímavější nápad. A vlastně o nic nejde. Hm, proč ne? (Gabča) Já bych se viděla na těch přednáškách. Myslím, že by se někteří docela divili. Ale jako nápad to určitě není špatný...šla bych i do té aktivní. Mně je celkem jedno, jestli je chlap postižený. Už sem takových pár měla a vždycky to bylo v pohodě. (Marie)* Výše zmíněná reakce je také jedinou pozitivní na otázku, zda by respondent dokázal a chtěl pracovat jako aktivní sexuální asistent(ka).

Shrnutí druhé výzkumné otázky

Druhá výzkumná otázka se zabývá možností využití služby prostitutek a prostitutů v sociálních službách. Pro ucelenější pohled na danou problematiku byly zjišťovány obecné představy respondentů na jejich budoucnost a jejich názor na plánovanou legalizaci prostituce.

V případě schválení navrhovaného zákona o regulaci prostituce by ve své činnosti pokračovalo pět respondentů, z toho pouze dva legálně. Zde je tedy patrný, alespoň na vybraném vzorku respondentů, despekt vůči navrhovanému zákonu. Za stávajícího právního stavu zvažují možnost přestat s prostitucí tři respondenti. Dva respondenti reálně uvažují o tom, že si založí rodinu, přičemž jeden z nich nehodlá ukončit svou dosavadní kariéru.

Nejvýznamnějším výstupem této části bylo zjištění, zda by respondenti byli ochotni pracovat v sociálních službách, tedy v kontextu prostituce a stávající právní úpravy, zda by byli ochotni pracovat jako sexuální asistenti. Dva z dotazovaných si dokáží představit práci pasivních sexuálních asistentů a pouze jeden by byl ochoten pracovat jako aktivní sexuální asistent.

Výzkumná otázka č. 3

Existuje možnost využití sociální pedagogiky při resocializaci osob zabývajících se prostitucí?

Tabulka 4: Sociální aspekty prostitute a sociální pomoc

Respondent(ka)	Karel	Gabča	Eliška	Marie	Alice	Erno
Hodnocený znak						
Současná drogová závislost	–	–	–	–	–	x
Závislost na vysokém příjmu	x	x	x	x	x	–
Ztížená možnost nalezení životního partnera	–	x	–	x	–	x
Strach z hledání jiného zaměstnání	x	x	–	x	–	x
Psychická zátěž	–	x	x	–	x	x
Ví, kde hledat pomoc	x	x	x	x	x	x
Spolupráce se specializovanými organizacemi	x	x	–	x	x	–

Zdroj: Vlastní výzkum

V současné době je drogově závislý pouze jeden respondent. O závislosti na vysokém příjmu z poskytování sexuálních služeb lze hovořit u pěti respondentů. Jeden (Erno) se dostal do situace, kdy už peníze tak snadno nezískává. *Zvykla jsem si na pohodlí a jednoduchý život, který mi sex zaručoval. Najednou jsem si mohla koupit a dovolit úplně všechno, co jsem chtěla.* (Gabča) *Díky tomu, co dělám, jsem si mohla dovolit byt. Peníze prostě potřebuju a na internetu jich vydělám dost na to, abych se zbytečně nestresovala.* (Eliška) *Neplánovala jsem, že se stanu společnicí, ale když jsem zjistila, kolik bych dostala za brigádu v supermarketu, měla jsem jasno.* (Alice)

Tři respondenti se domnívají, že v souvislosti s jejich činností mají nebo by měli ztíženou možnost nalezení životního partnera. *Je mně třiatřicet, mám dvě děcka, dělám v klubu a nehodlám s tím přestat. A teď do toho jakože přijede princ na bílém koni, že je to*

jako v klidu a nic se neděje? [smích] (Gabča) Nejsem žádná bužna, s chlapama jsem chodil proto, že platili. Chtěl bych s tím přestat a třeba si najít nějakou holku, ale asi by to stejně neklapalo. Nevím. Uvidím. (Erno)

Strach z hledání jiného zaměstnání vyjádřili čtyři respondenti. *Já nevím. Už jsem si takhle zvykl... Vůbec si nedokážu představit, co bych dělal jinýho. (Karel) V klubu jsem spokojená. Mám svý jistý a o nic víc se nezajímám. Jít někam do supermarketu nebo k pásu, ukoušu se nudou. (Marie)*

S psychickou zátěží spojují svoji činnost čtyři respondenti. Jejich důvody se však různí. Někdo se dosud nespířil s tím, že se živí sexem, jiný trpí téměř úzkostí, že se prozradí jeho anonymita. V neposlední řadě se u klientů objevuje obava z bezpečnostních a zdravotních rizik, která přináší prostředí sexbyznysu. *Jeden klient, to bylo ještě v Itálii, mě odvezl k sobě domů, kde mě znásilnili dva jeho kamarádi, úplně opilí. (Gabča)*

Všichni respondenti vědí, kde ve svém okolí hledat pomoc v případě, že by se dostali do sociálních či zdravotní problémů. Někteří již mají osobní zkušenost s některými specializovanými organizacemi a také s nimi spolupracují. *Občas k nám někdo přijde do klubu s letáky, nabízí pomoc a zdarma testy. Jednou jsem toho už využila. (Marie) Víím, že jsou organizace, co pomáhají, ale zatím jsem je nepotřebovala. V klubu od nich máme letáky. (Gabča)* S organizacemi specializovanými na pomoc osob pracujících v sexbyznysu mají osobní zkušenost čtyři respondenti. Všichni přitom využili služeb organizace ROZKOŠ bez RIZIKA, byť na různých místech republiky. Jeden respondent navíc ještě vyhledal služby občanského sdružení Janus.

Shrnutí třetí výzkumné otázky

Třetí výzkumná otázka zkoumá, zda existuje nějaký prostor pro sociální pedagogiku při resocializaci osob zabývajících se prostitucí.

V tomto případě byly zkoumány negativní jevy související s prostitucí, obavy respondentů o jejich budoucnost a jejich chování ve vztahu k již existujícím specializovaným organizacím. V případě negativních jevů byla zaznamenána drogová závislost (1 respondent), závislost na vysokém příjmu (u 5 respondentů), ztížená možnost nalezení partnera (3 respondenti), strach z hledání nového zaměstnání (4 respondenti) a psychická zátěž (4 respondenti). Pokud jde o povědomí o stávajících možnostech pomoci ze strany specializo-

vaných organizací, jsou všichni respondenti dobře informováni, nebo alespoň mají povědomí, kde pomoc najít. Spolupráci s některou z existujících organizací doposud navázali čtyři respondenti.

7 ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem se snažil zjistit, jaké by byly sociální aspekty legalizace prostituce z pohledu osob pracujících v sexbyznysu, jaký dopad by měla legalizace prostituce na jejich činnost a zda existuje možnost resocializace osob zabývajících se prostitucí, a to zejména z pohledu sociální pedagogiky. Výzkumný soubor tvořilo šest respondentů, z toho čtyři ženy a dva muži, kteří se zabývají prostitucí. Pro dosažení vytyčeného cíle bakalářské práce byly stanoveny tři výzkumné otázky.

První výzkumná otázka zjišťovala, zda by mohly mít osoby nabízející sexuální služby za účelem zisku na legalizaci své činnosti vůbec zájem. Z toho důvodu bylo nezbytné definovat znaky, které způsobily prostituční chování respondentů. Bylo zjištěno, že hlavními příčinami prostitučního chování je možnost velmi snadného zisku, sexuální apetýt a narušené prostředí primární rodiny. Dále byla v rámci první výzkumné otázky zjišťována charakteristika prostituční kariéry, tedy za jakých podmínek respondenti pracují. Bylo zjištěno, že většina používá přezdívku, u poloviny dotazovaných nemá jejich okolí ponětí, čím se živí, a 66 % respondentů chodí na lékařské prohlídky. Jedná se tedy většinou o osoby, které využívají sex k obživě, a současně jim tato činnost přináší uspokojení, nemají pevné rodinné zázemí, touží zůstat v anonymitě a konečně dbají na svůj zdravotní stav. Z výše uvedených zjištění a s ohledem na povinnosti a výhody vyplývající z navrhované právní úpravy (viz příloha) je zřejmé, že osoby nabízející sexuální služby za účelem zisku by na legalizaci své činnosti zájem neměly. Hlavním důvodem je finanční hledisko (zhoršení finanční situace) a ztráta anonymity (povinná registrace).

Druhá výzkumná otázka zkoumala, jak respondenti pohlíží na svoji budoucnost. Snahou bylo zjistit, zda by byli ochotni v prostituci pokračovat i v případě její legalizace, popřípadě zda by si raději hledali jiné zaměstnání. Z výsledků je patrné, že 50 % by v případě schválení zákona o regulaci prostituce spíše pokračovalo ve své činnosti nelegálně a 33 % by nastoupilo na dráhu legální prostitutky / prostituta, nicméně plných 50 % z různých důvodů zvažuje možnosti opuštění sexbyznysu. Poněkud tristně vyznívá ochota dotazovaných respondentů zapojit se do činnosti sociálních asistentů, kdy 33 % by bylo ochotno pracovat jako pasivní sexuální asistent(ka) a pouze 16 % by byla ochotna pracovat jako aktivní sexuální asistenta(ka).

Třetí výzkumná otázka zjišťovala možnosti využití sociální pedagogiky při resocializaci osob zabývajících se prostitucí. Za tímto účelem byly zjišťovány aktuální negativní

jevy u respondentů spojené s jejich činností v sexbyznysu. Dotazováním bylo zjištěno, že plných 100 % respondentů si uvědomuje svoji závislost na vysokých příjmech plynoucích z prostituce, popřípadě na takových příjmech, které by nezískali v žádném jiném oboru lidské činnosti. Zároveň však více jak polovina respondentů pociťuje psychickou zátěž spojenou se svým povoláním, ztíženou možnost nalezení partnera a v neposlední řadě i strach z hledání jiného zaměstnání. Zde se tedy jednoznačně nabízí příležitost pro sociální pedagogiku, která je hraniční disciplínou čerpající z mnoha oborů, včetně práva (ad konsekvence legalizace prostituce), psychologie (ad psychická zátěž; strach z hledání jiného zaměstnání), sociologie (ad ztížená možnost nalezení partnera) a jiných vědních disciplín. Je jistě povzbudivým faktem, že 100 % respondentů ví, kde hledat pomoc a 60 % z nich již dokonce spolupracuje se specializovanými organizacemi.

Věřím, že tato práce naplnila své ambice pohlédnout na prostituci jako na společenský fenomén v prostředí České republiky 21. století, kdy „nejstarší řemeslo“ čelí výzvě v podobě chystané regulace prostituce, a pomohla odhalit místa, na něž by se v budoucnu mohla a snad i měla zaměřit pozornost sociální pedagogiky.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona (včetně deuterokanonických knih): český ekumenický překlad. 7. přepracované vydání Praha: Česká biblická společnost, 1996. ISBN 80-85810-11-5

ČECH, Stanislav, Matouš ŘEZNÍČEK. *Zločin kolem nás – průvodce světem kriminality, prostituce, drog, hazardních her a pašeráctví*. Praha: Melantrich, 1997. ISBN 80-7023-253-6

CHMELÍK, Jan a kolektiv. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-739-6

DOUŠOVÁ, Věra a kol. *Sexuální násilí. Proč se nikdo neptá?* Praha: In IUSTITIA, 2014. ISBN 978-80-260-5793-2

DUFOUR, Pierre. *Dějiny prostituce I. Starý orient, Egypt, Izrael, Řecko*. Fontána, 2003. ISBN 80-7336-056-X

GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Překlad Vladimír Jůva. Brno: Paido, 2000. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-859-3179-6

KLAPILOVÁ, Světlá. *Kapitoly ze sociální pedagogiky*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci, 1996. ISBN 80-7067-669-8

KORNBECK, Jacob, Niels Rosendal JENSEN. *Social Pedagogy for the Entire Lifespan. Volume II*. Bremen: Europäischer Hochschulverlag GmbH & Co. KG, 2012. ISBN 978-86741-742-6

KRAUS, Blahoslav. *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-383-3

MIOVSKÝ, Michal. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1362-4.

MITLÖHNER, Miroslav. *Erotika a paragrafy*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 1999. ISBN 80-7169-691-9.

NĚMEC, Miroslav. *Organizovaný zločin*. Praha: Naše vojsko 1995. ISBN 80-206-0472-3

Ottův slovník naučný / Díl dvacátý Pohora – Q. v. . Praha: Paseka. 2000. ISBN 80-7185-288-0

PRAŽÁK, Josef M., František NOVOTNÝ a Josef SEDLÁČEK. *Latinsko-český slovník L-Z*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, n.p., 1975.

REICHEL, Jiří. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada, 2009. ISBN 9788024730066

ŠÍDOVÁ, Lucie, Jana POLÁKOVÁ, Hana MALINOVÁ a kol. *Ze sexbyznysu na trh práce?* Brno: ROZKOŠ bez RIZIKA, 2011. ISBN 978-80-260-4963-0

STRAUSS, Anselm L. – CORBIN, Juliet. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. 1. Boskovice: Albert, 1999. ISBN 808583460X

ŠUBRT, Jiří a kol. *Soudobá sociologie II – Teorie sociálního jednání a sociální struktury*. Praha: Karolinum, 2008. ISBN 978-80-246-1413-7.

TERYNGEL, Jiří. *Podnikání, právo, sex a erotika*. Praha: Nuga 1991. ISBN 80-900271-4-8

URBAN, Lukáš, Josef DUBSKÝ a Jan BAJURA. *Sociální deviace*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-397-1

VANÍČKOVÁ, Eva. *Dětská prostituce*. 2. doplněné vydání. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2007. ISBN 978-80-247-2218-4

Zákon č. 117/1852 ř. z., o zločinech, přečinech a přestupcích.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon.

Zákon č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (Živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 586/1992 Sb., zákon České národní rady o daních z příjmů.

Zákon č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 63/1956 Sb., zákon, kterým se mění a doplňuje trestní zákon č. 86/1950 Sb.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Znaky, které způsobily prostituční chování	44
Tab. 2. Charakteristika prostituční kariéry	46
Tab. 3. Budoucnost respondentů	50
Tab. 4. Sociální aspekty prostituce a sociální pomoc	52

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: První část Návrhu zákona o regulaci prostituce a o změně některých zákonů

PŘÍLOHA P I: PRVNÍ ČÁST NÁVRHU ZÁKONA O REGULACI PROSTITUCE A O ZMĚNĚ NĚKTERÝCH ZÁKONŮ

Návrh

**Zastupitelstva hlavního města Prahy
na vydání zákona**

ZÁKON

ze dne

o regulaci prostituce a o změně některých zákonů (zákon o regulaci prostituce)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Regulace prostituce

Hlava I

Obecná ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje:

- a) podmínky provozování prostituce,
- b) podmínky provozování zařízení, v němž může být provozována prostituce (dále jen „zařízení k provozování prostituce“);
- c) podmínky provozování prostoru, který je podle rozhodnutí stavebního úřadu určen k bydlení, k provozování prostituce (dále jen „prostor“);
- d) kontrolu nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem a sankce za jejich porušení a
- e) některá ustanovení o smlouvě o poskytování sexuálních služeb (dále jen „smlouva“).

§ 2

Základní pojmy

(1) Provozováním prostituce se pro účely tohoto zákona rozumí dobrovolné poskytování sexuálních služeb včetně jejich nabízení za úplatu fyzickou osobou směřujících k uspokojování sexuálních potřeb, pokud splňuje znaky podnikání, podle jiného právního předpisu⁴⁷⁾.

(2) Zařízením k provozování prostituce je samostatná stavba nebo oddělená část stavby, určená kolaudačním souhlasem podle jiného právního předpisu⁴⁸⁾ k provozování prostituce.

§ 3

Provozování prostituce, zařízení k provozování prostituce a prostoru je možné jen za podmínek stanovených tímto zákonem.

§ 4

Zákaz prostituce na veřejných prostranstvích

Provozování prostituce a její využívání na veřejných prostranstvích se zakazuje, přičemž nesmí být z veřejného prostranství ani viditelné.

Hlava II

Podmínky provozování prostituce, zařízení k provozování prostituce a prostoru

Díl 1

Bezúhonnost

§ 5

---

⁴⁷⁾ § 2 odst. 2 písm. c) zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (od 1. 1. 2014 § 420 až 422 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník).

⁴⁸⁾ § 122 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 350/2012 Sb.

(1) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona nepovažuje fyzická ani právnická osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl tento trestný čin spáchan v souvislosti s podnikáním nebo s předmětem podnikání, o který žádá, anebo pro trestný čin kuplířství, obchodování s lidmi, sexuálního nátlaku, pohlavního zneužití a zneužití dítěte k výrobě pornografie, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.

(2) Za bezúhonnou se dále nepovažuje fyzická osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin znásilnění, prostituce ohrožující mravní vývoj dětí, šíření nakažlivé lidské nemoci nebo pro trestný čin ohrožení pohlavní nemocí spáchaný úmyslně, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.

§ 6

(1) Bezúhonnost se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů podle jiného právního předpisu⁴⁹⁾; u fyzických osob, které nemají trvalý pobyt na území České republiky (dále jen „zahraniční fyzická osoba“), též doklady podle § 10 odst. 3 písm. b).

(2) Pro účely posouzení bezúhonnosti je obecní úřad obce s rozšířenou působností (dále jen „úřad“) oprávněn vyžádat si od soudu opis pravomocného rozhodnutí. Pokud rozhodnutí neobsahuje skutečnosti rozhodné pro posouzení bezúhonnosti, je úřad oprávněn nahlížet do těch částí spisu, které tyto skutečnosti obsahují.

Díl 2

Podmínky provozování prostituce

§ 7

Osoby oprávněné k provozování prostituce

(1) Prostituci může provozovat pouze fyzická osoba, které bylo uděleno oprávnění k provozování prostituce (dále jen „oprávnění“) a která je zdravotně způsobilá k provozování prostituce.

(2) Oprávnění se prokazuje průkazem k provozování prostituce (dále jen „průkaz“).

---

⁴⁹⁾ Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

(3) Zdravotní způsobilost k provozování prostituce (dále jen „zdravotní způsobilost“) se prokazuje lékařským posudkem vydaným registrujícím poskytovatelem ambulanci péče v oboru všeobecné praktické lékařství podle jiného právního předpisu⁵⁰⁾ na základě posouzení zdravotního stavu lékařem se způsobilostí v oboru všeobecné praktické lékařství (dále jen „posuzující lékař“); pokud žadatel nebo osoba oprávněná k provozování prostituce takového poskytovatele nemá, lékařský posudek vydá poskytovatel podle jiného právního předpisu⁵¹⁾ na základě posouzení zdravotního stavu lékařem, který žadateli nebo osobě oprávněné k provozování prostituce poskytuje obdobnou péči (dále jen „poskytovatel“).

(4) Prostituce nesmí být provozována v pracovněprávním či jiném obdobném vztahu nebo prostřednictvím jiných osob.

§ 8

Vydání oprávnění

(1) O vydání oprávnění nebo jeho prodloužení rozhoduje na základě žádosti úřad, u kterého byla žádost podána.

(2) Oprávnění se vydá fyzické osobě, která:

- a) je starší 18 let,
- b) je plně svéprávná,
- c) je bezúhonná podle § 5,
- d) je zdravotně způsobilá k provozování prostituce podle § 9,
- e) je účastníkem zdravotního pojištění.

(3) Zahraniční fyzická osoba může na území České republiky provozovat prostituci za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako fyzická osoba s trvalým pobytem na území České republiky, pokud z tohoto zákona nebo jiného právního předpisu⁵²⁾ nevyplývá něco jiného.

(4) Zahraniční fyzická osoba, která hodlá na území České republiky provozovat prostituci a která má podle jiného právního předpisu⁵³⁾ povinnost mít pro pobyt na území České republiky povolení, musí k žádosti o oprávnění doložit doklad prokazující udělení

---

⁵⁰⁾ § 3 odst. 5 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách).

⁵¹⁾ § 2 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách)

⁵²⁾ Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

⁵³⁾ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

víza k pobytu nad 90 dnů vydaného za účelem podnikání nebo povolení k dlouhodobému pobytu.

(5) Oprávnění platí pro území České republiky.

§ 9

Zdravotní způsobilost

Zdravotně způsobilým k provozování prostituce je ten, kdo není nemocen přenosným onemocněním stanoveným prováděcím právním předpisem.

§ 10

Žádost o oprávnění

(1) Podání žádosti o oprávnění lze učinit u kteréhokoliv úřadu.

(2) V žádosti o oprávnění žadatel uvede jméno, příjmení, datum narození, trvalý pobyt, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, místo podnikání, adresu pro doručování, liší-li se od adresy místa podnikání, státní občanství, číslo občanského průkazu, rodné příjmení a místo narození; zahraniční fyzická osoba uvede i číslo cestovního dokladu, adresu trvalého pobytu mimo území České republiky a adresu pobytu na území České republiky.

(3) K žádosti o oprávnění žadatel připojí:

- a) výpis z evidence Rejstříku trestů podle jiného právního předpisu³⁾, který nesmí být starší než 3 měsíce;
- b) je-li zahraniční fyzickou osobou, výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem státu, jehož je občanem, nebo státu posledního pobytu; nevydává-li tento stát výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad, čestné prohlášení o bezúhonnosti učiněné před notářem nebo orgánem státu, jehož je občanem, nebo před notářem nebo orgánem státu posledního pobytu; přičemž tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce;
- c) lékařský posudek o zdravotní způsobilosti podle § 16 odst. 3, který nesmí být starší než 1 měsíc;
- d) doklad o tom, že je účastníkem zdravotního pojištění, nebo jeho úředně ověřenou kopii;
- e) doklad o zaplacení správního poplatku,
- f) 2 stejné barevné fotografie o rozměrech 3,5 x 4,5 cm odpovídající podobě žadatele v době podání žádosti o oprávnění a zobrazující žadatele v předním čelném pohledu s výškou obličejové části hlavy od očí k bradě minimálně 13 mm, v občanském oděvu, bez brýlí s tmavými skly a bez pokrývky hlavy; v odůvodněném případě lze z náboženských

nebo zdravotních důvodů předložit fotografii s pokrývkou hlavy, která nesmí zakrývat obličejovou část způsobem znemožňujícím identifikaci žadatele.

(4) Za podání žádosti o oprávnění vybírá úřad správní poplatek podle jiného právního předpisu⁵⁴⁾.

§ 11

Rozhodování o žádosti o oprávnění

Jsou-li splněny všechny podmínky stanovené tímto zákonem, úřad vydá žadateli oprávnění ve formě průkazu.

§ 12

Platnost oprávnění

(1) Doba platnosti oprávnění je 1 rok ode dne jeho vydání.

(2) Úřad prodlouží na žádost platnost oprávnění, a to i opakovaně, vždy o 1 rok, splňuje-li žadatel podmínky podle § 8 odst. 2, případně podle § 8 odst. 4. Prodloužení platnosti oprávnění vyznačí v průkazu. V žádosti o prodloužení platnosti oprávnění žadatel uvede údaje stanovené v § 10 odst. 2 a k žádosti připojí doklady stanovené v § 10 odst. 3 písm. a) až e).

§ 13

Pozastavení výkonu oprávnění

(1) Výkon oprávnění se pozastavuje:

- a) uplynutím doby platnosti lékařského posudku o zdravotní způsobilosti, pokud nebyl vydán nový lékařský posudek;
- b) dnem, kdy osoba oprávněná k provozování prostituce přestala být účastníkem zdravotního pojištění;
- c) vydá-li na základě posouzení zdravotního stavu posuzujícím lékařem poskytovatel lékařský posudek o zdravotní způsobilosti, ze kterého vyplývá, že osoba oprávněná k provozování prostituce není k této činnosti zdravotně způsobilá;
- d) hledí-li se na osobu oprávněnou k provozování prostituce podle § 16 odst. 5 a 6, jako by nebyla k této činnosti zdravotně způsobilá.

---

⁵⁴⁾ Pol. 24a Přílohy zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Skutečnost, na jejímž základě došlo k pozastavení výkonu oprávnění, je osoba oprávněná k provozování prostituce povinna bezodkladně oznámit úřadu.

§ 14

Zánik oprávnění

(1) Oprávnění zaniká:

- a) uplynutím doby jeho platnosti,
- b) smrtí nebo prohlášením za mrtvého osoby oprávněné k provozování prostituce,
- c) dnem, kterým nabude právní moci rozhodnutí soudu, kterým je osoba oprávněná k provozování prostituce omezena na svéprávnosti;
- d) dnem, kterým nabude právní moci rozhodnutí soudu, kterým je osoba oprávněná k provozování prostituce uznána vinnou ze spáchání některého z trestných činů uvedených v § 5;
- e) zánikem práva osoby oprávněné k provozování prostituce pobývat na území České republiky,
- f) dnem, kterým nabude právní moci rozhodnutí o zrušení oprávnění.

(2) Úřad, který oprávnění vydal nebo prodloužil jeho platnost, oprávnění zruší, jestliže:

- a) bylo vydáno nebo prodlouženo na základě nesprávných nebo nepravdivých údajů,
- b) byl výkon oprávnění pozastaven po dobu nejméně 4 měsíců, nebo
- c) o to osoba oprávněná k provozování prostituce požádá; překážkou řízení o této žádosti je zahájení řízení o zrušení oprávnění vedené z moci úřední.

(3) Úřad, který oprávnění vydal nebo prodloužil jeho platnost, může oprávnění zrušit, pokud se osoba oprávněná k provozování prostituce dopustila některého správního deliktu uvedeného v § 40 odst. 1. O opětovné vydání oprávnění lze požádat úřad nejdříve po uplynutí 1 roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení oprávnění a za předpokladu, že uložená pokuta byla zaplacená.

§ 15

Průkaz

(1) Průkaz je čtyřstranný tiskopis o rozměrech 150 x 108 mm. Technickou ochranu tiskopisu průkazu tvoří hologram, který je umístěn na jeho titulní straně. Průkaz je veřejnou listinou.

(2) Průkaz obsahuje na první straně nápis „Průkaz k provozování prostituce“, fotografii, jméno a příjmení držitele, označení úřadu, který průkaz vydal, otisk úředního razítka a podpis oprávněné úřední osoby, evidenční číslo průkazu, datum vydání průkazu a datum platnosti oprávnění. Druhá a třetí strana jsou vyhrazeny pro potvrzování zdravotní způsobilosti podle § 16 odst. 8, čtvrtá strana je vyhrazena pro záznamy týkající se platnosti oprávnění podle § 12 odst. 2.

(3) Evidenční číslo průkazu tvoří pořadové číslo průkazu a spisová značka.

(4) Vzor průkazu stanoví prováděcí právní předpis.

(5) Vydaný průkaz je osoba oprávněná k provozování prostituce povinna převzít osobně.

(6) Osoba oprávněná k provozování prostituce je povinna předložit úřadu, který vydal oprávnění nebo prodloužil jeho platnost, průkaz za účelem výměny, jestliže:

- a) je poškozen tak, že zápisy v něm uvedené jsou nečitelné nebo je porušena jeho celistvost;
- b) došlo k podstatné změně podoby osoby oprávněné k provozování prostituce, ke změně jejího jména anebo příjmení, nebo
- c) do něj již nelze zapsat nové údaje.

(7) Trvá-li platnost oprávnění, vystaví úřad v případech uvedených v odstavci 6 nový průkaz po předložení nových fotografií podle § 10 odst. 3 písm. f) osobou oprávněnou k provozování prostituce.

§ 16

Posuzování zdravotní způsobilosti

(1) Posouzení zdravotní způsobilosti provádí na žádost žadatele nebo osoby oprávněné k provozování prostituce posuzující lékař.

(2) Pro účely posouzení zdravotní způsobilosti posuzující lékař žadatele nebo osobu oprávněnou k provozování prostituce vždy odešle k odbornému venerologickému vyšetření a k dalším odborným vyšetřením nezbytným k vyloučení přenosného onemocnění podle § 9; zprávy z odborných vyšetření založí posuzující lékař do zdravotnické dokumentace.

(3) Po provedení lékařské prohlídky a zhodnocení výsledků dalších potřebných odborných vyšetření posuzujícím lékařem vydá poskytovatel lékařský posudek o zdravotní způsobilosti. Lhůtu k vydání lékařského posudku o zdravotní způsobilosti, způsoby jeho

předání a postup, kterým je možno se domáhat přezkumu jeho správnosti, stanoví jiný právní předpis⁵⁵⁾.

(4) Žadatel nebo osoba oprávněná k provozování prostituce jsou povinni informovat posuzujícího lékaře o účelu vyžádaného lékařského posudku o zdravotní způsobilosti a lékaře provádějícího odborná vyšetření o účelu těchto vyšetření.

(5) Zjistí-li posuzující lékař, že osoba oprávněná k provozování prostituce nesplňuje podmínku zdravotní způsobilosti, vydá v tomto smyslu nový lékařský posudek o zdravotní způsobilosti, který bezodkladně předá osobě oprávněné k provozování prostituce. Pokud nebude postupem podle jiného právního předpisu⁹⁾ potvrzena nesprávnost lékařského posudku o zdravotní způsobilosti, platí, že osoba oprávněná k provozování prostituce není k této činnosti zdravotně způsobilá. Osoba oprávněná k provozování prostituce má povinnost bezodkladně po obdržení lékařského posudku o zdravotní způsobilosti podle věty první odevzdat průkaz úřadu, který jí vydal oprávnění, popřípadě prodloužil jeho platnost. Úřad vydá osobě oprávněné k provozování prostituce průkaz až po předložení lékařského posudku o zdravotní způsobilosti, podle něhož je k provozování prostituce zdravotně způsobilá.

(6) Lékař, který zjistí, že osoba oprávněná k provozování prostituce není k této činnosti zdravotně způsobilá, je povinen o této skutečnosti neprodleně informovat nejbližší úřad, a ten vyrozumí úřad, který vydal, popř. prodloužil oprávnění. Osoba oprávněná k provozování prostituce je na výzvu úřadu, který jí vydal oprávnění, popřípadě prodloužil jeho platnost, povinna neprodleně doložit nový posudek o zdravotní způsobilosti. Do doby předložení posudku o zdravotní způsobilosti se osoba oprávněná k provozování prostituce nepovažuje za zdravotně způsobilou k této činnosti.

(7) Prováděcí právní předpis stanoví:

- a) seznam onemocnění, která vylučují zdravotní způsobilost;
- b) druhy, četnost a obsah lékařských prohlídek a odborných vyšetření.

(8) Trvání zdravotní způsobilosti po dobu platnosti oprávnění v průkazu osvědčuje poskytovatel otiskem razítka a podpisem posuzujícího lékaře.

§ 17

Povinnosti osoby oprávněné k provozování prostituce

(1) Osoba oprávněná k provozování prostituce je povinna provozovat prostituci pouze:

- a) v zařízení k provozování prostituce,
- b) v prostoru, který osoba oprávněná k provozování prostituce je oprávněna užívat;

---

⁵⁵⁾ Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů.

c) v zařízení nebo prostoru, který zájemce o sexuální službu osoby oprávněné k provozování prostituce je oprávněn užívat.

(2) Osoba oprávněná k provozování prostituce je povinna:

- a) podrobovat se pravidelným lékařským prohlídkám a odborným vyšetřením podle § 16 odst. 7,
- b) na požádání předložit na místě průkaz osobě, která hodlá využít nebo využila jejích služeb;
- c) na požádání předložit na místě průkaz a prokázat svoji totožnost kontrolnímu orgánu,
- d) oznámit bezodkladně úřadu, který jí vydal oprávnění nebo prodloužil jeho platnost, ztrátu nebo odcizení průkazu;
- e) oznámit bezodkladně úřadu, který jí vydal oprávnění nebo prodloužil jeho platnost, všechny změny týkající se údajů a dokladů uvedených v § 10, a předložit doklady o nich; s výjimkou změn již zapsaných v základních registrech podle jiného právního předpisu⁵⁶⁾;
- f) odevzdat úřadu, který jí vydal oprávnění nebo prodloužil jeho platnost, průkaz do 15 dnů od zániku oprávnění.

Díl 3

Podmínky provozování zařízení k provozování prostituce a prostoru

§ 18

Zařízení k provozování prostituce

(1) Provozovatelem zařízení k provozování prostituce může být jen fyzická osoba s místem podnikání nebo právnická osoba se sídlem na území České republiky, které bylo úřadem vydáno povolení provozovat zařízení k provozování prostituce (dále jen „povolení k provozu zařízení“).

---

⁵⁶⁾ Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Povolení k provozu zařízení nelze udělit, pokud žadatel nebo v žádosti o povolení k provozu zařízení uvedená osoba pověřená vedením zařízení k provozování prostituce nesplňuje podmínku bezúhonnosti podle § 5.

(3) Má-li žadatel provozovat více zařízení k provozování prostituce, nelze povolení k provozu zařízení udělit pro to zařízení k provozování prostituce, pro které v žádosti o povolení k provozu zařízení uvedená osoba pověřená vedením zařízení k provozování prostituce nesplňuje podmínku bezúhonnosti podle § 5.

(4) Zařízení k provozování prostituce musí splňovat podmínky stanovené prováděcím předpisem.

§ 19

Žádost o povolení k provozu zařízení

(1) V žádosti o povolení k provozu zařízení žadatel uvede:

- a) je-li fyzickou osobou, údaje podle § 10 odst. 2; je-li právnickou osobou, obchodní firmu nebo název, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, adresu sídla, popřípadě jinou adresu pro doručování, jméno, popřípadě jména, příjmení, státní občanství, datum a místo narození, místo trvalého pobytu nebo adresu pobytu na území České republiky, pokud byl povolen, osoby nebo osob, které jsou jejím statutárním orgánem nebo jeho členy, a způsob, jakým za právnickou osobu jednají;
- b) adresu, případně adresy, zařízení k provozování prostituce a jeho, případně jejich, užitečnou plochu a další náležitosti stanovené prováděcím předpisem;
- c) jméno a příjmení, rodné příjmení, státní občanství, trvalý pobyt, datum a místo narození osoby, které bude pověřena vedením zařízení k provozování prostituce; je-li zařízení k provozování prostituce více, uvede údaje osob, které budou pověřeny vedením jednotlivých zařízení k provozování prostituce.

(2) K žádosti o povolení k provozu zařízení žadatel připojí:

- a) doklad prokazující vlastnické nebo užívací právo ke stavbě nebo její části, v níž má být zařízení k provozování prostituce provozováno, popřípadě úředně ověřený souhlas vlastníka stavby nebo její části s provozováním zařízení k provozování prostituce;
- b) doklad prokazující, že zařízení k provozování prostituce splňuje podmínky stanovené prováděcím předpisem;
- c) doklad podle § 10 odst. 3 písm. a) nebo b) týkající se osoby, která bude pověřena vedením zařízení k provozování prostituce.

(3) Za podání žádosti o povolení k provozu zařízení vybírá úřad správní poplatek podle jiného právního předpisu⁸⁾.

§ 20

Rozhodování o žádosti o povolení k provozu zařízení

(1) Povolení k provozu zařízení nelze vydat,

- a) pokud se zařízení k provozování prostituce nachází v okruhu 150 m od budov státních orgánů, orgánů územních samosprávných celků, zastupitelských úřadů, škol nebo školských zařízení, zdravotnických zařízení, zařízení sociálních služeb, zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, zařízení pro preventivně výchovnou péči, ústavu sociální péče pro mládež, dětského hřiště, církevní budovy, veřejného nebo neveřejného pohřebiště, krematoria nebo národní kulturní památky;
- b) jestliže bylo žadateli zrušeno povolení k provozu zařízení podle § 23 odst. 3 a jestliže ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení povolení k provozu zařízení neuplynula doba 1 roku.

(2) Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit místa, na kterých lze v obci provozovat zařízení k provozování prostituce, provozní dobu a maximální užitnou plochu zařízení k provozování prostituce.

(3) Jsou-li splněny všechny podmínky stanovené tímto zákonem a obecně závaznou vyhláškou vydanou podle odstavce 2, úřad vydá povolení k provozu zařízení; jinak úřad žádost o povolení k provozu zařízení zamítne.

(4) Není-li předložen doklad podle § 19 odst. 2 písm. b), lze povolení k provozu zařízení vydat pouze s podmínkou odkladu jeho vykonatelnosti do doby předložení tohoto dokladu. Není-li předložen doklad podle § 19 odst. 2 písm. b) pouze pro některé ze zařízení k provozování prostituce, platí pro takový případ obdobně věta první.

(5) Úřad, který mimo svoji územní působnost vydal povolení k provozu zařízení v obci, informuje o jeho vydání úřad této obce.

§ 21

Platnost povolení k provozu zařízení

Doba platnosti povolení k provozu zařízení je 5 let.

§ 22

Pozastavení povolení k provozu zařízení

(1) Úřad povolení k provozu zařízení pozastaví, jestliže pro zařízení k provozování prostituce není určena osoba pověřená jeho vedením nebo tato osoba přestala vykonávat svoje pověření nebo přestala splňovat podmínku bezúhonnosti podle § 5; úřad povolení k provozu zařízení pozastaví do doby, než držitel povolení k provozu zařízení určí jinou pověřenou osobu a tuto skutečnost oznámí úřadu.

(2) Úřad může povolení k provozu zařízení pozastavit, jestliže držitel povolení k provozu zařízení je v prodlení se zaplacením místního poplatku ze zařízení k provozování prostituce více než 30 kalendářních dní; úřad povolení k provozu zařízení pozastaví do zaplacení místního poplatku s příslušenstvím.

(3) Odvolání proti rozhodnutí o pozastavení povolení k provozu zařízení nemá odkladný účinek.

(4) Postup podle odstavců 1 a 2 úřad obdobně použije pro pozastavení povolení k provozu zařízení, pokud držitel povolení k provozu zařízení provozuje více zařízení k provozování prostituce.

(5) Oprávnění pozastavit povolení k provozu zařízení podle jiných právních předpisů⁵⁷⁾ není tímto dotčeno.

§ 23

Zánik povolení k provozu zařízení

(1) Povolení k provozu zařízení zaniká:

- a) uplynutím doby jeho platnosti,
- b) smrtí držitele povolení k provozu zařízení nebo jeho prohlášením za mrtvého,
- c) zánikem právnické osoby, která byla držitelem povolení k provozu zařízení;
- d) rozhodnutím úřadu o zrušení povolení k provozu zařízení.

(2) Úřad zruší povolení k provozu zařízení, jestliže:

- a) bylo vydáno na základě nesprávných nebo nepravdivých údajů,
- b) byl výkon oprávnění pozastaven podle § 22 odst. 1 nebo 2 nebo podle jiných právních předpisů po dobu nejméně 6 měsíců, nebo
- c) o to jeho držitel požádá; překážkou řízení o této žádosti je zahájení řízení o zrušení oprávnění vedené z moci úřední.

---

⁵⁷⁾ Například zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

(3) Úřad může povolení k provozu zařízení zrušit, pokud byla jeho držiteli uložena pokuta za správní delikt uvedený v § 40 odst. 2.

(4) Odvolání proti rozhodnutí o zrušení povolení k provozu zařízení nemá odkladný účinek.

(5) Postup podle odstavce 2 úřad obdobně použije pro zrušení povolení k provozu zařízení, pokud držitel povolení k provozu zařízení provozuje více zařízení k provozování prostituce.

§ 24

Povinnosti provozovatele zařízení k provozování prostituce

(1) Provozovatel zařízení k provozování prostituce je povinen:

- a) v případě, že sám neprovozuje zařízení k provozování prostituce, určit osobu pověřenou vedením zařízení k provozování prostituce, jakož i osobu nebo osoby, které ji budou v době nepřítomnosti v provozní době zastupovat; všechny tyto osoby musí po celou dobu výkonu svého pověření splňovat podmínku bezúhonnosti podle § 5 a zajistit, aby alespoň jedna z nich byla v zařízení k provozování prostituce přítomna po celou provozní dobu;
- b) vést evidenci osob provozujících prostituci v zařízení k provozování prostituce, která obsahuje jméno, příjmení osoby a evidenční číslo průkazu a údaje této evidence uchovávat po dobu 5 let ode dne ukončení provozování prostituce v zařízení k provozování prostituce ukončila, a předložit tuto evidenci na žádost kontrolním orgánům;
- c) oznámit úřadu, který vydal povolení k provozu zařízení, všechny změny týkající se údajů a dokladů podle 19 odst. 1 a 2 do 15 dnů ode dne jejich vzniku;
- d) označit zařízení k provozování prostituce zvenčí trvale viditelně obchodní firmou nebo názvem nebo jménem a příjmením držitele povolení k provozu zařízení, jeho identifikačním číslem a provozní dobou;
- e) zajistit, aby vzhled zařízení k provozování prostituce nebudil veřejné pohoršení;
- f) dodržovat provozní dobu a maximální užitnou plochu zařízení k provozování prostituce, byly-li stanoveny v povolení k provozu zařízení;
- g) zajistit, aby nabízení prostituce provozované v zařízení k provozování prostituce nezbuzovalo veřejné pohoršení, nenarušovalo veřejný pořádek, nesnižovalo lidskou důstojnost a neobsahovalo prvky pornografie, násilí nebo prvky využívající motivu strachu.

(2) Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit další podmínky pro nabízení prostituce.

(3) Provozovatel zařízení k provozování prostituce nesmí:

- a) umožnit vstup do zařízení k provozování prostituce osobám mladším 18 let,
- b) umožnit v tomto zařízení k provozování prostituce provozovat prostituci osobě bez platného průkazu nebo bez platného lékařského posudku o zdravotní způsobilosti,
- c) nabízet prostituci obsahem tiskovin, televizí nebo rozhlasem.

§ 25

Provozování prostituce v prostoru

Provozovat prostituci v prostoru, který osoba oprávněná k provozování prostituce vlastní nebo je oprávněna užívat, lze pouze na základě povolení provozovat prostor (dále jen „povolení k provozu prostoru“), vydaného úřadem.

§ 26

Žádost o povolení k provozu prostoru

(1) V žádosti o povolení k provozu prostoru uvede žadatel:

- a) údaje podle § 10 odst. 2,
- b) adresu prostoru a jeho užitnou plochu.

(2) K žádosti o povolení k provozu prostoru žadatel připojí doklad prokazující vlastnické nebo užívací právo k prostoru.

(3) V případě, že žadatelem je osoba odlišná od vlastníka prostoru, připojí žadatel vždy též souhlas vlastníka prostoru.

(4) Za podání žádosti o povolení k provozu prostoru vybírá úřad správní poplatek podle jiného právního předpisu⁷⁾.

§ 27

Rozhodování o žádosti o povolení k provozu prostoru

(1) Povolení k provozu prostoru nelze vydat,

- a) pokud se prostor nachází v okruhu 150 m od budov státních orgánů, orgánů územních samosprávných celků, zastupitelských úřadů, škol nebo školských zařízení, zdravotnických zařízení, zařízení sociálních služeb, zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, zařízení pro preventivně výchovnou péči, ústavu sociální péče pro

mládež, dětského hřiště, církevní budovy, veřejného nebo neveřejného pohřebiště, krematoria nebo národní kulturní památky;

b) jestliže bylo žadateli zrušeno povolení k provozu prostoru podle § 28 ve spojení s § 23 odst. 3 a jestliže ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení povolení k provozu prostoru neuplynula doba 1 roku.

(2) Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit místa, na kterých lze v obci provozovat prostor, provozní dobu a maximální užitnou plochu prostoru.

(3) Jsou-li splněny všechny podmínky stanovené tímto zákonem a obecně závaznou vyhláškou vydanou podle odstavce 2, úřad vydá povolení k provozu prostoru; jinak úřad žádost o povolení k provozu prostoru zamítne.

(4) Úřad, který mimo svoji územní působnost vydal povolení k provozu prostoru v obci, informuje o jeho vydání úřad této obce.

§ 28

Platnost, pozastavení a zánik povolení k provozu prostoru

Pro platnost, pozastavení a zánik povolení k provozu prostoru se užíje § 21 až 23 obdobně.

§ 29

Povinnosti provozovatele prostoru

(1) Provozovatel prostoru je povinen:

- a) zajistit, aby v prostoru byla prostituce provozována pouze jím;
- b) oznámit úřadu, který vydal povolení k provozu prostoru, všechny změny a týkající se údajů a dokladů podle § 26 do 15 dnů ode dne jejich vzniku;
- c) zajistit, aby vzhled prostoru nebudil veřejné pohoršení;
- d) dodržovat provozní dobu, byla-li stanovena v povolení k provozu prostoru;
- e) zajistit, aby nabízení prostituce provozované v prostoru nevzbuzovalo veřejné pohoršení, nenarušovalo veřejný pořádek, nesnižovalo lidskou důstojnost a neobsahovalo prvky pornografie, násilí nebo prvky využívající motivu strachu.

(2) Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit další podmínky pro nabízení prostituce.

(3) Provozovatel prostoru nesmí v době, kdy poskytuje sexuální služby podle tohoto zákona, umožnit vstup do tohoto prostoru osobám mladším 18 let.

§ 30

Informační povinnost

(1) Úřad informuje o vydání, pozastavení, zrušení nebo jiném případě zániku oprávnění místně příslušného správce daně vykonávajícího správu daně z příjmů, Český statistický úřad, místně příslušnou správu sociálního zabezpečení, příslušnou zdravotní pojišťovnu nebo organizaci, která vede registr všech účastníků zdravotního pojištění, a rejstříkový soud u osob, které se zapisují do obchodního rejstříku; v případě zahraniční fyzické osoby, informuje Ministerstvo vnitra.

(2) Úřad informuje o vydání, pozastavení, zrušení nebo jiném případě zániku povolení k provozu zařízení nebo povolení k provozu prostoru obecní úřad obce, na jejímž území se zařízení nebo prostor nachází, příslušného správce daně vykonávajícího správu daně z příjmů, Český statistický úřad, místně příslušnou správu sociálního zabezpečení, příslušnou zdravotní pojišťovnu nebo organizaci, která vede registr všech účastníků zdravotního pojištění, a rejstříkový soud u osob, které se zapisují do obchodního rejstříku; v případě zahraniční fyzické osoby informuje Ministerstvo vnitra.

Hlava III

Registr údajů o osobách oprávněných k provozování prostituce

§ 31

(1) Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „ministerstvo“) spravuje registr, který je informačním systémem veřejné správy, a v němž se v rozsahu uvedeném v § 32 evidují údaje o osobách oprávněných k provozování prostituce a jejich průkazech, zařízeních k provozování prostituce, prostorách a osobách, kterým byla povolení k provozu zařízení či povolení k provozu prostoru vydána.

(2) Ministerstvo v registru zpracovává údaje vkládané úřady způsobem stanoveným jiným právním předpisem⁵⁸⁾.

---

⁵⁸⁾ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

(3) Ministerstvo vnitra, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Policie České republiky, Vojenská policie, obecní policie a Bezpečnostní informační služba musí mít zajištěn přímý přístup do registru dálkovým a nepřetržitým způsobem.

(4) Z registru se vydávají ověřené výstupy z informačního systému veřejné správy podle jiného právního předpisu⁵⁹⁾.

§ 32

Údaje obsažené v registru

(1) Registr obsahuje tyto údaje o osobách oprávněných k provozování prostituce a jejich průkazech:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení;
- b) datum a místo narození,
- c) adresu místa trvalého pobytu, popřípadě místa pobytu;
- d) místo podnikání,
- e) adresu pro doručování, liší-li se od adresy místa podnikání;
- f) evidenční číslo průkazu,
- g) fotografii,
- h) označení zdravotní pojišťovny nebo organizace, jejímž je osoba oprávněná k provozování prostituce pojištěncem;
- i) státní občanství,
- j) číslo občanského průkazu, popřípadě cestovního dokladu;
- k) datum vydání, datum prodloužení platnosti, dobu a důvod pozastavení výkonu a datum a důvod zániku oprávnění;
- l) evidenční čísla ztracených, odcizených nebo neplatných průkazů a datum ohlášení ztráty nebo odcizení průkazu.

(2) Součástí registru je samostatná evidence zařízení k provozování prostituce, která obsahuje údaje uvedené v § 19 odst. 1, a evidence prostor, která obsahuje údaje uvedené v

---

⁵⁹⁾ Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 26 odst. 1; a dále data vydání, doby platnosti, doby a důvody pozastavení a data a důvody zániku povolení k provozu zařízení a povolení k provozu prostor.

(3) Údaje do registru vkládá ten úřad, který příslušné oprávnění, povolení k provozu zařízení nebo povolení k provozu prostoru vydal. Změny údajů se zaznamenávají do 10 dnů ode dne, kdy se o nich úřad dozvěděl.

(4) Údaje se uchovávají po dobu 10 let od zániku oprávnění, povolení k provozu zařízení nebo povolení k provozu prostoru.

§ 33

Poskytování údajů z registru

(1) Ministerstvo je oprávněno poskytnout údaje z registru na základě písemné žádosti pouze:

- a) orgánům veřejné moci v rozsahu potřebném k plnění jejich úkolů,
- b) soudům,
- c) orgánům činným v trestním řízení,
- d) obcím v rozsahu potřebném pro jejich činnost,
- e) fyzickým osobám, pokud jde o údaje o nich vedené;
- f) jiné fyzické nebo právnické osobě na základě písemného souhlasu osoby, o jejíž údaje fyzická nebo právnická osoba žádá, ověřeného příslušným orgánem, nebo pokud taková osoba prokáže právní nebo jiný vážný zájem.

(2) Výpis údajů z registru se řídí, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak, jiným právním předpisem⁶⁰⁾.

§ 34

Poskytování údajů Ministerstvem vnitra a Policií České republiky

---

⁶⁰⁾ § 12 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje ministerstvu pro výkon působnosti podle tohoto zákona:

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců.

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou:

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména;
- c) datum a místo narození; u subjektu údajů, který se narodil mimo území České republiky, datum, místo a stát, kde se narodil;
- d) adresa místa pobytu,
- e) datum a místo úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí;
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení;
- b) datum narození,
- c) rodné číslo,
- d) pohlaví,
- e) státní občanství,
- f) místo narození, popřípadě místo a stát, pokud se subjekt údajů narodil mimo území České republiky;
- g) adresa místa trvalého pobytu,
- h) omezení svéprávnosti,
- i) datum a místo úmrtí; popřípadě datum, místo úmrtí a stát, na jehož území k úmrtí došlo, jde-li o úmrtí mimo území České republiky;
- j) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení;
- b) datum narození,
- c) rodné číslo,
- d) pohlaví,
- e) státní občanství, popřípadě více státních občanství;
- f) místo a stát narození,
- g) druh a adresa místa pobytu,
- h) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu;
- i) omezení svéprávnosti,
- j) datum a místo úmrtí, popřípadě datum úmrtí a stát, na jehož území k úmrtí došlo, jde-li o úmrtí mimo území České republiky;
- k) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil.

(5) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(6) Ministerstvo může jemu poskytnuté údaje podle odstavce 1 pro účely ověření údajů vedených v evidenci podle tohoto zákona dále předávat, třídít nebo kombinovat, popřípadě je blokuje, zjistí-li, že poskytnuté údaje nejsou přesné; o zjištění nepřesného údaje neprodleně informuje Ministerstvo vnitra a Policii České republiky.

(7) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 35

Prováděcí právní předpis stanoví technické prostředky a způsob zpracování údajů v registru a způsob vkládání údajů do registru.

Hlava IV

Kontrola a správní delikty

Díl 1

Kontrola a dozorové orgány

§ 36

Kontrola

Kontrolu a dohled nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem vykonávají:

- a) Policie České republiky,
- b) obecní policie,
- c) úřad,
- d) obecní úřad v rozsahu dodržování povinností stanovených v § 4, § 7 odst. 1, § 24 odst. 1 písm. b), d) až g) a § 29 odst. 1 písm. a), c) až e).

§ 37

Působnost Policie České republiky a obecní policie

(1) Příslušníci Policie České republiky a strážníci obecní policie mohou při plnění úkolů Policie České republiky a obecní policie podle tohoto zákona:

- a) vstupovat v zařízení k provozování prostituce do všech jeho částí; mimo jeho provozní dobu jsou oprávněni tak činit, lze-li mít důvodně za to, že se v zařízení k provozování prostituce zdržují osoby;
- b) vstupovat do prostoru; mimo jeho provozní dobu jsou oprávněni tak činit, lze-li mít důvodně za to, že se v prostoru provozuje prostituce;
- c) vyžadovat od osoby, o níž lze mít důvodně za to, že provozuje prostituci, předložení průkazu;
- d) nahlížet do evidence vedené provozovatelem zařízení k provozování prostituce,
- e) nahlížet do registru, a to i způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup.

(2) Příslušník Policie České republiky nebo strážník obecní policie je oprávněn zadržet průkaz:

- a) jde-li o průkaz neplatný,
- b) v případech uvedených v § 15 odst. 6, nebo
- c) není-li v průkazu vyznačeno platné potvrzení o zdravotní způsobilosti.

O zadržení průkazu vystaví jeho držiteli potvrzení. Zadržený průkaz bezodkladně předá úřadu, který jej vydal.

(2) Příslušník Policie České republiky nebo strážník obecní policie je oprávněn uložit blokovou pokutu za přestupek podle § 39 odst. 1 písm. a) a b).

§ 38

Působnost obecních úřadů při provádění kontroly

(1) Při výkonu kontroly postupují úřední osoby pověřené výkonem kontroly podle jiného právního předpisu⁶¹⁾ a mají též obdobná oprávnění jako oprávnění uvedená v § 37 odst. 1 a 2.

(2) Obecní úřady a úřady mohou provozovateli zařízení k provozování prostituce uložit opatření k odstranění nedostatků zjištěných kontrolou a stanovit k tomu přiměřenou lhůtu.

(3) Úřad nařídí držiteli oprávnění, aby se podrobil:

- a) řádné lékařské prohlídce, pokud mu byl předložen průkaz zadržený podle § 37 odst. 2 písm. c);
- b) do 1 týdne mimořádné lékařské prohlídce, jestliže lze mít na základě oznámení lékaře osoby, která využila prostituce, za to, že držitel oprávnění je nemocen přenosným onemocněním podle § 9.

Díl 2

Správní delikty

§ 39

---

⁶¹⁾ Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů (od 1. 1. 2014 zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

Přestupky

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že:

- a) provozuje prostituci bez platného oprávnění, a to i když je podnikatelem v jiném oboru podnikání;
- b) využije prostituce na místech nebo v době, kde a kdy je to zakázáno, nebo mimo místa, kde je držitel oprávnění k provozování prostituce oprávněn;
- c) provozuje zařízení k provozování prostituce bez povolení k provozu zařízení,
- d) provozuje prostor bez povolení k provozu prostoru,
- e) neučiní oznámení úřadu podle § 16 odst. 6.

(2) Za přestupky podle odstavce 1 písm. a) a e) lze uložit pokutu do 50 000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. b) pokutu do 15 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. c) a d) pokutu do 2 000 000 Kč.

(3) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) a b) lze uložit pokutu v blokovém řízení do 5 000 Kč. Přestupek podle odstavce 1 písm. c) a d) nelze projednat v blokovém řízení.

§ 40

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Držitel oprávnění se dopustí správního deliktu tím, že:

- a) provozuje prostituci bez platného lékařského posudku o zdravotní způsobilosti,
- b) provozuje prostituci mimo místa určená v § 17 odst. 1,
- c) nepředloží průkaz nebo neprokáže svoji totožnost na žádost kontrolního orgánu podle § 17 odst. 2 písm. c),
- d) neoznámí ztrátu nebo odcizení průkazu podle § 17 odst. 2 písm. d),
- e) neoznámí změnu údajů nebo nepředloží o těchto změnách doklady podle § 17 odst. 2 písm. e),
- f) neodevzdá průkaz po zániku oprávnění podle § 17 odst. 2 písm. f),
- g) úmyslně poškodí průkaz nebo v něm změní údaje,
- h) provozuje prostituci v době pozastavení výkonu oprávnění podle § 13 odst. 1,
- i) neučiní oznámení úřadu podle § 13 odst. 2.

(2) Provozovatel zařízení k provozování prostituce se dopustí správního deliktu tím, že:

- a) provozuje zařízení k provozování prostituce bez předložení dokladu podle § 19 odst. 2 písm. b);
- b) v rozporu s § 24 odst. 1 písm. a) neurčí osobu pověřenou vedením zařízení k provozování prostituce nebo osoby, které ji budou v době nepřítomnosti v provozní době zastupovat, určí za tyto osoby toho, kdo nesplňuje podmínku bezúhonnosti podle § 5, anebo nezajistí, aby alespoň jedna z těchto osob byla v zařízení pro provozování prostituce přítomna po celou provozní dobu;
- c) nevede evidenci podle § 24 odst. 1 písm. b), vede ji s nepravdivými nebo neúplnými údaji nebo tuto evidenci neuchovává po stanovenou dobu;
- d) neoznámí změny týkající se údajů a dokladů podle § 24 odst. 1 písm. c),
- e) neoznačí zařízení k provozování prostituce podle § 24 odst. 1 písm. d),
- f) nezajistí, aby vzhled zařízení k provozování prostituce nebudil veřejné pohoršení, nezajistí dodržování povinnosti stanovené v § 24 odst. 1 písm. g), nedodrží stanovenou provozní dobu nebo překročí stanovenou maximální užžitnou plochu zařízení k provozování prostituce;
- g) umožní osobě mladší 18 let přístup do zařízení k provozování prostituce,
- h) umožní v zařízení k provozování prostituce provozovat prostituci osobě bez platného průkazu nebo bez platného lékařského posudku o zdravotní způsobilosti,
- i) nabízí prostituci obsahem tiskovin, rozhlasem nebo televizí;
- j) provozuje zařízení k provozování prostituce v době, kdy povolení k provozu zařízení bylo pozastaveno podle § 22.

(3) Provozovatel prostoru se dopustí správního deliktu tím, že:

- a) umožní, aby v prostoru byla prostituce provozována jinou osobou;
- b) neoznámí změny týkající se údajů a dokladů podle § 29 odst. 1 písm. b),
- c) nezajistí, aby vzhled prostoru nebudil veřejné pohoršení, anebo nezajistí dodržování povinnosti stanovené v § 29 odst. 1 písm. e);
- d) nedodrží stanovenou provozní dobu,
- e) umožní vstup do prostoru osobě mladší 18 let v době, kdy poskytuje sexuální služby podle tohoto zákona;
- f) provozuje prostor v době, kdy povolení k provozu prostoru bylo pozastaveno podle § 28.

(4) Podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba se dopustí správního deliktu tím, že provozuje zařízení k provozování prostituce bez povolení k provozu zařízení.

(5) Podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že provozuje prostor bez povolení k provozu prostoru.

(6) Poskytovatel se dopustí správního deliktu tím, že nevydá nový lékařský posudek o zdravotní způsobilosti podle § 16 odst. 5.

(7) Za správní delikt se uloží pokuta:

- a) do 10 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 6;
- b) do 20 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. e) a f), odstavce 2 písm. d) a odstavce 3 písm. b);
- c) do 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) až d) a g) až i), odstavce 2 písm. b), e), g) a h) a odstavce 3 písm. d) a e);
- d) do 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. a), c), f), i) a j) a odstavce 3 písm. a), c) a f);
- e) do 2 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 4 a 5.

§ 41

(1) Přestupky podle § 39 odst. 1 a správní delikty podle § 40 odst. 1 až 6 projednává úřad.

(2) Pokuty vybírá a vymáhá úřad, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost úřadu, který pokutu uložil.

§ 42

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výše pokuty právnícké osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání, jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže úřad o něm nezačal řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení o odpovědnosti a postihu právnícké osoby.

Hlava V

Některá ustanovení o smlouvě

§ 43

(1) Smlouvou se osoba oprávněná k provozování prostituce zavazuje poskytnout zájemci za odměnu dohodnuté sexuální služby. Odměnu lze sjednat jen v penězích.

(2) Smlouva může být uzavřena v jakékoliv formě.

§ 44

Splnění smluvních povinností osoby oprávněné k provozování prostituce nelze zajistit ani utvrdit.

§ 45

Do doby splnění smluvních povinností osoby oprávněné k provozování prostituce může každá ze stran kdykoliv, v jakékoliv formě a bez udání důvodu od smlouvy odstoupit. Závazek zaniká odstoupením v okamžiku dojití projevu vůle o odstoupení druhé straně.

§ 46

(1) Odstoupí-li od smlouvy zájemce, má právo na vrácení zaplacené odměny jen tehdy, nebylo-li ze strany osoby oprávněné k provozování prostituce doposud započato s plněním. Odstoupí-li po započetí plnění, má osoba oprávněná k provozování prostituce právo na odměnu v plné výši; nemá však právo na náhradu jiné majetkové újmy vzniklé odstoupením. K ujednáním omezujícím nebo vylučujícím práva zájemce se nepřihlíží.

(2) Odstoupí-li od smlouvy osoba oprávněná k provozování prostituce, vrátí zájemci zaplacenou odměnu či její část odpovídající rozsahu nesplněné povinnosti. Odstoupí-li po započetí plnění, aniž byla zájemcem zaplacena odměna předem, má právo na její zaplacení v rozsahu, v němž svoji povinnost splnila. Zájemce nemá právo na náhradu jiné majetkové újmy vzniklé odstoupením. K ujednáním omezujícím nebo vylučujícím práva osoby oprávněné k provozování prostituce se nepřihlíží.

§ 47

Na práva a povinnosti smluvních stran se nepoužijí ustanovení občanského zákoníku o ochraně spotřebitele.

Hlava VI

Společná, přechodná a závěrečná ustanovení

§ 48

(1) Pokud mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu České republiky, neustanoví jinak, musí být pravost úředních razítek a podpisů na originálech dokladů předkládaných správním orgánům podle tohoto zákona, které byly vydány v zahraničí, úředně ověřena. Požadavek na ověření pravosti těchto úředních razítek a podpisů se nevztahuje na doklady předložené zahraniční fyzickou osobou, nejsou-li pochybnosti o pravosti úředního razítka nebo podpisu.

(2) Pokud z tohoto zákona vyplývá povinnost předložit doklad potvrzující určité skutečnosti, rozumí se tím předložení dokladu včetně jeho překladu do českého jazyka provedeného tlumočnickem zapsaným do seznamu znalců a tlumočnicků podle jiného právního předpisu⁶²⁾, pokud tento doklad nebyl vydán v českém jazyce.

(3) Požadavek na provedení překladu do českého jazyka tlumočnickem zapsaným do seznamu znalců a tlumočnicků a požadavek na ověření pravosti podpisu a otisku razítka podle odstavce 1 se nevztahuje na doklady předložené zahraniční fyzickou osobou, nejsou-li pochybnosti o správnosti překladu.

§ 49

Působnost stanovená tímto zákonem úřadu a obecnímu úřadu je působností přenesenou.

§ 50

Zmocňovací ustanovení

(1) Ministerstvo zdravotnictví vydá právní předpis k provedení § 9 a § 16 odst. 7.

(2) Ministerstvo vydá právní předpis k provedení § 15 odst. 4 a § 35.

(3) Ministerstvo pro místní rozvoj v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví vydá právní předpis k provedení § 18 odst. 4, § 19 odst. 1 písm. b) a § 19 odst. 2 písm. b).

§ 51

Přechodné ustanovení

---

⁶²⁾ Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů.

Osoby, které provozují prostituci nebo zařízení pro provozování prostituce předem dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jsou povinny splnit podmínky podle tohoto zákona do 12 měsíců od nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 52

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se zákon č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí.